

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 20 d. BROJ 470

U OMČI

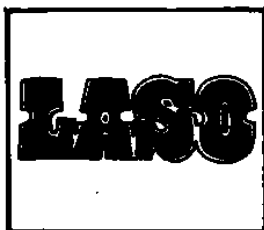

Frank Callahan:

U OMČI

LASO 470

FRANK CALLAHAN: U OMČI

Naslov originala: DEN HALS IN DER SCHLINGE

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Bastei Verlag, Bergisch Gladbach, posredstvom Geisenheyner und Crone, Stuttgart

Prijevod: Julije Knežević

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Cukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, Ljudevit Bauer (predsjedavajući), Nenad Brixy, dr Adolf Dragičević, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Košćević, Nada Šoljan, Ismet Voljevica, Ana Župan-Bender – GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Borivoj Jurković

LASO - Izlazi svaki tjedan - Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n.solo., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 - Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 - Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. - OOUR Novinska rotacija n.su-b.o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1218 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. - Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 38,00, HFL 37,00, US\$ 15,00 - Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 - Privredna banka Zagreb (za »Laso«).

Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, -/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu. SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 470 izlazi 15. 10. 1982.

Sunce je nesmiljeno palilo brda Kolorada. Šerif Tonson Cityja već je nekoliko sati slijedio šesnaestogodišnjega Jerryja Dwylna. Otkad su mu oca našli s nožem u ledima, mladičev život nije vrijedio ni centa. Kako zakon zahtijeva vješala za ubojicu, Jerryja su gonili poput bijesna psa, a samo su on i ubojica znali da će obješen biti nevin čovjek.

* * *

Doc Smoky utihne nakon što se više od pola sata glasao stenjanjem koje je tvrdoglavo nazivao pjevanjem.

Ostali kauboji na ranču Skull već su se odavno bili navikli na taj jutarnji koncert

znajući da će doručak biti spreman čim Doc Smoky otpjeva trideset i treću kiticu.

No tog se jutra dogodilo nešto neprædviðeno.

Kuhar izjuri iz dogradene kuhinje i gnjevno zamahnu najvećim tignjem.

— Ta gdje si, Lee?! — zagrmi.
— Kad te dohvatim, učinit ću od tebe kosano meso. Išćupat ću ti uši, prokleta pseto!

Jureći dvorištem u potrazi za psom Leejem, njemačkim ovčarom, starac je žestoko proklinjao.

Svima je odmah bilo jasno da je pas još jednom pojeo nešto što je Doc naumio skuhati kaubojima.

Izborano Docovo lice razvuče se tako da je pobuđivalo strah: upravo je ugledao ovčara kako je ispuzao ispod hrpe ogrjevnoga drva.

Sada još žešće zamahnu tignjem i zakorači prema psu koji je odjednom podvukao rep, naćulio uši i sjeo.

Pošto mu se Doc Smoky približio, Lee se polagano povuče. Vrlo je dobro poznao prijeteći predmet u starčevoj ruci.

Tri koraka od psa Doc zastane.

— Tu si, dakle, odvratni kradljivče! Želio bih znati gdje je moja slanina.

Lee ustane mašući repom, pride starcu i lizne mu ruku uopće se ne osvrćući na prijeteće podignut tiganj.

Kuhar je stajao kao ukopan, a onda polagano spusti ruku sa željeznim predmetom.

— He... — promrmlja. — Ne shvaćam te, Lee! Sudeći prema tvom vladanju, čiste si savjesti. Inače bi već bio odmaglio!

Pogradi životinju, a onda opet zagrmi.

— Brazose, gdje si?!

Brazos, kovač ranča Skull, progura se kroz vrata zgrade u kojoj su spavali kauboji.

— Što je, stari? — zapita zijevajući. — Da ti pomognem donijeti momcima doručak?

Doc Smoky naper glavu i opet polagano podigne tiganj.

— Želio bih znati gdje je slanina, bijedni proždrljivče! — izgrdi ga. — Lee je očito nedu-

žan, a osim njega na ranču živi samo još jedan proždrljivac. Dakako, to si ti!

Brazos se uozbilji. Pogleda starca i kucne se prstom po čelu.

— Iz dana u dan si sve ludi, stari momče! Nemam pojma gdje je tvoja slanina! Ili si je sam smazao ili si je tako dobro sakrio da je ni sam ne možeš naći. Uostalom to ti ne bi bilo prvi put.

Smoky zakorači prema njemu, a kovač mu naglo poskoči ususret i istrgne tiganj iz ruke.

Kuhar poče žestoko psovati, ali tada Lee zalaje, pa se oba protivnika naglo okrenu. Pas je sjedio pred stajskim vratima i bjesomučno lajao.

Brazos i Smoky odmah pojure i zastanu pred ulazom. Čuli su kako unutra konji stružu kopitima i uznemireno njište.

— Netko je unutra! — ustvrdi Doc Smoky uhvativši Leeja za šiju da bi ga zadržao.

— Izidi! — povika Brazos. — Izidi ili ću pustiti psa, a onda ćeš loše proći.

U polumraku se ništa ne pomaknu. Brazos pogleda Smokyja i šlegne ramenima.

Starac zakoraknu naprijed i reče:

— Dajem ti posljednju priliku! Ne pojaviš li se za minutu, donijet ću saćmaricu, a onda ćeš vidjeti čime je napunjena. Nećeš nam umaći!

Iza njih se odmah okupe Shorty, Jimmy Twodance, Clay Rodgers i još nekoliko kaubojâ. Galamu su čuli i u glavnoj zgradi, pa vlasnik John Morgan izide na trijem i pogleda spram konjušnice. Pokraj oca stajala je Mary-Lou.

Brazos odjednom uskoči u staju, a okupljeni ljudi u sljedećem trenutku začuju prodoran krik koji nije bio Brazosov.

Zatim se kauboj opet pojavi na vratima vukući mladića od kojih šesnaestak godina što se uzalud opirao Brazosovu medvjedom zahvatu.

Pošto ga je kovač pustio, Doc Smoky se isprsi pred dječakom i zagleda se u prljavo, očito danima nemiveno lice. Plava mu je kosa bila masna i raščupana, a košulja, hlače i haljetak na mnogim mjestima prljavi i razderani, gotovo kao u skitnice.

Dječak obori pogled. Bilo mu je neugodno, a ispitivački su pogledi to samo povećavali.

Doc Smoky ga htjedne grditi i proklinjati, ali se u posljednjem trenutku predomisli. Glas mu čak poprimi neki zvuk zabrinutosti što je dulje govorio.

— Pa što si tražio u staji, moj mladiću? Hajde, možeš mi kazati. Zašto nam se nisi javio...

Dječak je još zurio u tlo drhteći cijelim tijelom. Kada je pogledao starca, u očima mu nešto zasja.

— Ja... ja... — zausti, a zatim ga glas izda.

— Poslušaj me, mali! — pristupi mu Doc gotovo očinski. — Nitko ti neće otkinuti glavu. Zanima nas samo što ovdje tražiš.

Dječak kimne.

Kao da je starac u njemu pobudio povjerenje, pa se ohrabri.

— Prenočio sam unutra — reče zvonkim dječččkim glasom. — A onda... onda sam ogladnio...

Doc Smoky zastenja, pa pogleda Brazosa i Leeja kao, da im se želi ispričati.

— Ti si, dakle, ukrao slaninu. A pogledam li bolje u kuhinju zacijelo ću ustanoviti da nedostaje još ponešto.

Na dječččkovu uprljanu licu pojavi se strah. Ogleda se tražeći mogućnost bijega, ali je sa svih strana bio okružen. Ipak su se kauboji doimali sasvim miroljubivima.

— Pa dobro, mali, progledat ćemo ti kroz prste. Bio si gladan i nisi se znao drugačije snaći.

Srce staroga kuhara odjednom se raznježi.

— Naravno, pogriješio sam — nastavi. — Mogao si nas zamoliti za večeru. Nitko te ne bi odbio. Imao si, čini se, vrlo loših iskustava.

Dječak kimne.

— Što se ovdje događa, mladići? — začuju Cheta Quadea koji im je prilazio brzim koracima. — Zar nećete na posao?

Kauboji ustuknu. Predradnik ranča – Skull zastane zapanjeno pred momkom koji se trgne.

– Samo nemoj uplašiti dječaka! – reče mu Doc Smoky. – Kradom se uvukao u staju i prenoćio. Upravo smo ga zatekli... To jest pronašao ga je Lee. Zanima me samo zašto ga je otkrio tek sada?

Chet Quade, bivši revolveraš, samo kimne, a zatim se okrene kaubojima.

– Hajde, mladici, na doručak! Očekuje nas velik posao i ne smijemo gubiti vrijeme.

Okrene se dječaku.

– Dodi, mali! Idemo gazdi. John Morgan će se pobrinuti za tebe.

Uhvati ga za ruku i povede trijemu gdje su stajali Leroy Spade, general Norman Carrington, John Morgan i njegova kći.

Doc Smoky požuri u staju da bi vidio nije li išta ostalo od njegove slanine.

II

– Tako, dakle, dolaziš iz Tonson Cityja, mladicu – reče mu John Morgan očinski. – A zašto si pobjegao?

Rančer i Mary-Lou sjedili su sučelice dječaku koji je posljednjih minuta prikupio nešto hrabrosti, pa i stekao stanovito povjerenje u njih dvoje.

Mary-Lou je bila najzaslužnija za to – oprala ga je i doni-

jela mu doručak iz Smokyjeve kuhinje, a dala mu je i staru odjeću jednoga kaubojja s ranča koji ju je odavno namjeravao baciti. Djevojka je namjeravala oprati i okrpiti Jerryjevu odjeću.

– Zar mi nećeš kazati zašto si pobjegao iz Tonson Cityja?

Jerry Dwyann se bojažljivo nasmiješi.

– Pobjegao sam, gospodine... – počne dječak – zato što tamo više nisam mogao izdržati. Morao sam raditi poput konja, a batina sam dobivao više nego jela. Eto!

Međutim, John Morgan se ipak nije mogao time zadovoljiti. Nastavio je ispitivati dječaka iako je opazio da se to Jerryju nimalo ne sviđa.

– Prema tome, ostavio si roditelje na cjedilu, Jerry? Misliš da je to lijepo? Ponekad se valja prihvatiti posla, jer nema dovoljno radne snage. A ti...

Jerry mu upadne u riječ.

– Nemam više roditelja, gospodine – reče tužno. – Otac mi je umro prije osam godina prilikom apaškog prepada blizu Tucsona, a majku nisam ni poznavao. Živio sam u znanačica sve dok nisam završio u Tonson Cityju. Tamo me je prihvatio neki Harold Lloyd, jedan je od najbogatijih ljudi u gradu. Pripada mu čak i banka, a nekoliko kilometara od grada ima i farmu. Tamo sam morao raditi poput roba.

Jerry opet spusti glavu na prsa prepustivši se samosažaljenju.

Mary-Lou ga uhvati za ruku i molećivo pogleda oca. I John Morgan odmah nasluti što će se sada dogoditi.

Djevojka reče:

— Neka ostane s nama, oče! Mogli bismo mu pružiti priliku na našem ranču. Uvjerena sam da nas Jerry neće razočarati.

Dječak začudeno pogleda mladu ženu koja ga je čvrsto držala za ruku i oči mu zasjaju.

Rančer je u tom trenutku shvatio da je poražen jer svojoj kćeri ništa nije mogao odbiti. Povrh toga, bio je čovjek koji bi svakome pružio priliku bez ikakvih predrasuda.

— Pa, dobro, moj mladiću — reče naposljetku. — Možeš ostati. Ipak ti moram već sada kazati da i ovdje ima mnogo posla. Osim toga, morat ćeš se sam nekako složiti s momcima. Bit će najbolje da se držiš Doca Smokyja, Brazosa i Shortyja. Pomoći će ti. A bude li ti štogod potrebno, pitaj Cheta Quadea, našega predradnika. Jasno?

Jerry Dwynn kimne nekoliko puta. Pjegavo lice odjednom mu zasja. Ustane, pride Morganu i pruži mu ruku. Vlasnik ranča začudeno ga pogleda, ali se ipak nije usudio nasmiješiti: u Jerryjevim očima zapazio je ozbiljnost i odlučnost.

— Hvala vam, gospodine! — ozbiljno reče dječak. — Nikad vam to neću zaboraviti.

— U redu, Jerry — reče Morgan i potapša ga po ramenu — Javi se Docu Smokyju! Mislim da ima posla za tebe, ali ne diraj mu zalihe, jer bi inače mogao podivljati.

Jerry samo kimne i pogleda za rančerom koji je napustio sobu za dnevni boravak i izašao u dvorište. Odmah je započeo uzbudljiv razgovor s Leroyjem Spadeom i generalom Normanom Carringtonom.

Jerry se okrene Mary-Lou koja mu prode rukom kroz sada čistu kosu.

— Eto, pružila ti se lijepa prilika, Jerry — reče mu. — Molim te, nemoj me razočarati. Hoćeš li mi to obećati?

— Nipošto vas neću razočarati, gospodo — odgovori dječak. — Uistinu sam vam zahvalan i neću proigrati vaše povjerenje.

Mary-Lou se od srca nasmije.

— Lijepo si to kazao — odgovori mu. — Uostalom, vjerujem da umiješ čitati i pisati.

Jerry Dwynn ponosno kimne.

— Da, gospodo. Pet sam godina pohadao školu, čitam i pišem.

— U redu, Jerry. Sada podi Docu Smokyju. I još nešto prije nego zaboravim: ne moraš mu vjerovati baš svaku riječ. Ponekad malo pretjeruje.

Dječak potrči i neštane u kuhinji.

III

— Zacijelo mi ne vjeruješ, mladiću — reče Smoky smrtno ozbiljna lica. — Grizli se doista počeo gegati amo-tamo pošto sam mu nagazio na šapu. A zatim sam mu utjerao takav strah u kosti da je pobjegao koliko ga noge nose.

Jerry se nasmiješi i strese glavom.

— Zaista vam ne vjerujem, gospodine Smoky. Možda ste medvjeda zamijenili s kakvim kojotom. Pravi grizli bi vas oborio i prožderao.

Smokyjeve oči prepredeno zaiskre.

— Ma kakvi — zausti starac. — Bio je to pravi medvjed. Ipak razlikujem medvjeda od kojota.

Starac ubrzo opazi da neće moći dječaka uvjeriti u svoju priču.

— Hajde, donesi mi nekoliko klada drva, Jerry! Požuri da se vatra ne ugasi. Gazda bi podivljao...

Jerry potrči, ali se već za nekoliko trenutaka vrati pepeļjastobljeda lica. Ruke su mu drhtale, a oči bile razrogačene od straha.

Doc Smoky ga zapanjeno pogleda.

— Hej, mali... zar ti se prikazala kakva sablast? Tko te toliko uplašio?

Jerry Dwynn ustukne sve do zida i teško dišući nasloni na stijenku. Starac je slutio da iz dječakovih usta neće ništa čuti, pa izide da osobno vidi što ga je toliko uplašilo.

Dva jahača su upravo ulazila u dvorište ranča sjedeći pogrbljeno u sedlima. Prema svemu sudeći, prevalili su dugačak put. Prašinom pokrivene konje zauzdaju nasred dvorišta.

Jedan je bio gotovo starac, a drugi vrlo mlad. Mladić skoči sa sedla i zaputi se prema glavnoj zgradi.

Zastane pred stepenicama što su vodile na trijem i pogleda Johna Morgana koji je upravo izišao.

Doc Smoky je osjećao nevolju. Jerry se skutrio iza njega drhteći cijelim tijelom. Da bi ga umirio, položi mu ruku na rame.

— Poznaješ li te ljude? — zapita Jerryja koji ga bojažljivo pogleda, pa kimne.

U tom trenutku progovori stranac koji je zastao pred vlasnikom ranča i nemarnim pokretom dodirnuo obod stetsona.

— Dobar dan, gospodine! — pozdravi ljubazno jasnim glasom. — Zovem se Ken Budrose i šerif sam Tonson Cityja, a onaj na konju je George Morse, gradonačelnik. Zamolili bismo vas da nam odgovorite na nekoliko pitanja.

John Morgan kimne, a zatim se predstavi. Pokretom ruke ih pozove pod trijem i ponudi im da sjednu.

–. Dodite samo, gospodine Budrose. Isto vrijedi i za vašega druga. Zacijelo nećete odbiti dobar gutljaj.

Serif kimne i domahne drugu koji nespretno sjaše.

Sjeli su sučelice jedan drugome, a Mary-Lou donese limunadu. Potom se opet povuče pošto ju je otac upoznao s posjetiocima.

– Prijedimo na stvar – predloži John Morgan. – Što mogu učiniti za vas, gospodo?

Ken Budrose se ujede za donju usnu. Moglo mu je biti tridesetak godina, lice mu je bilo kozičavo, a pogled mu je nemirno lutao amo-tamo ne zadržavajući se ni na čemu dulje od nekoliko trenutaka.

George Morse je odavno prešao pedesetu, a zacijelo je dobrobrano povlačio iz boce: gomo-ljasti mu je nos bio jarko crven. Lijeva mu se obrva stalno trzala. Pogled mu je lutao dvorištem, a pri tome se uljudno smješкао.

Serif reče:

– Tražimo jednoga šesnaestogodišnjega dječaka koji je pobjegao iz Tonson Cityja. Imamo razloga za pretpostavku da luta u blizini vašega ranča. Možda ste ga vidjeli. Zove se Jerry Dwyann, a tražim ga zbog ubojstva.

Na licu Johna Morgana se pojavi nevjerica. U prvom trenutku nije znao što da odgovori. Nekoliko je sekundi šutke zurio u šerifa Tonson Cityja.

Ljudi što su mu sjedili sučelice nisu ni trenutka skinuli pogled s njega. Ken Budrose se odjednom nasmiješi.

– Imam osjećaj da sam točno pogodio – usklikne likujući. – Zar je taj pasji sin uistinu na ranču?

– Najprije bih želio vidjeti vaše papire, šerife! – reče John Morgan. – Svatko može prikopčati limenu zvijezdu. Ako je sve u redu, nastaviti ćemo razgovor.

Budroseovo se lice nevoljko razvuče. Prijede rukom preko usana spojenih u usku crtu i na trenutak pogleda pratitelja.

– Prema tome, balavac je tu, na ranču, gospodine. Dakako, mogu vam pokazati papire, gospodine Morgane. Pokazati ću vam čak i nalog za hapšenje premda to zapravo ne bih morao.

John Morgan se blijedo nasmiješi.

– Zaposlio sam Jerryja Dwyanna. U neku sam se ruku osjetio odgovornim za njega, a pokaže li se i najmanja sumnja da se vi i vaš pratitelj bavite kakvom mutnom igrom, bit će...

Čovjek sa zvijezdom se odjednom trgne, pa se zlovoljno nasmiješi.

– To me ne zanima, gospodine – promrsi ljutito kroza zube. Izvuče neke papire iz unutrašnjega džepa haljetka i pruži ih vlasniku ranča – Skull.

John Morgan ih pažljivo pročitava. Gotovo s nezadovoljstvom morao je priznati sebi da je s papirima sve u redu. Čak je i nalog bio valjano ispostavljen.

Morgan vrati papire šerifu koji se opet zlovoljno nasmiješi i stavi ih u džep.

– Poslušajte me, gospodine Morgane – reče gradonačelnik Tonson Cityja grubo i gotovo uvredljivo. – S nama je sve u redu. Nemojte ni pomisliti da nas cijela ta stvar raduje. Ipak nam je dužnost da mladića odvedemo kući. Nožem je podmuklo umorio uglednoga građanina našega grada, a zatim pobjegao. Šerif i ja smo prevalili vraški dugačak put. Krenuo sam s njim zbog toga jer se i ja osjećam odgovornim za Jerryja. Naposljetku, ja sam ga dao na skrb gospodinu Haroldu Lloyd u pošto smo ga pronašli zapuštena i bez sredstava. A on je svojega skrbnika ubio. U Tonson Cityju će mu pošteno suditi.

Gradonačelnik zašuti i pogleda vlasnika ranča Skull ravno u oči.

– Naprosto ne mogu povjerovati u to – promrmlja Morgan. – Jerryja smo jutros našli u staji. Prenoćio je u njoj. Pobudio je dobar dojam, pa sam ga

i zaposlio. Zar sam se zaista toliko prevario u njemu?

Ken Budrose i George Morse složno kimnu kao na neku tajnu zapovijed. Šerif ustane.

– Biste li nam sada predali dječaka, gospodine? – zapita glasom koji nije trpio protivljenje.

Rančer opet osjeti kako ga obuzima gnjev. Ustane i kimne ljudima.

– Podite sa mnom, gospodo. Jerry je u kuhinji.

U tom trenutku začuju tešku kletvu, a zatim i uzrujani starčev glas:

– Prokletstvo, mali! Odmah baci pušku ili ću te tako udariti preko ušiju da ćeš vidjeti sve zvijezde!

Trojka zastane u pola koraka. Od ulaza u kuhinju dijelilo ih je najviše četiri metara. Na vratima se pojavi Doc Smoky.

Vidjelo se da je bijesan, a obje je ruke podigao do visine ramena. Iza njega je izišao Jerry Dwyann držeći Smokyjevu sačma ruc.

Cijev je bila usmjerena u starca.

Dah smrti spusti se u dvorište ranča Skull.

IV

Doc Smoky zastane. Na naboranom mu se licu jasno vidjela zbunjenost. Dvocijevka je sačmarice bila usmjerena u njegova leđa.

John Morgan se zagleda u blijedo dječakovo lice. Zapazi mu silan strah u očima, a i to da drhti cijelim tijelom kao da ga muči groznica.

Kako bi lako mogao prasnuti hitac, pomisli Morgan. Dječak je izvan sebe od straha i zacijelo uopće ne zna što radi. U takvoj se situaciji čovjek može samo ponadati da se neće dogoditi nikakva nesreća.

U tom trenutku odjekne oštar glas Kena Budrosea:

— Odbaci tu pušku, Jerry! Želiš li imati još jednoga čovjeka na savjesti? Budi razuman! Uхватit ćemo te u svakom slučaju!

Lice Jerryja Dwyanna još se više iskrivi, ali više nije bilo blijedo nego rumeno. Odjednom skrene pušku i usmjeri je u Budrosea, Morsesea i Johna Morgana.

Nitko nije ni opazio dubok uzdah što se oteo Docu. Premda puška više nije bila usmjerena u njega, starac ostane podignutih ruku.

No John Morgan, čini se, nije oružju poklanjao nimalo pažnje.

Kada je progovorio glas mu je zvučao posve mirno i uvjerljivo:

— Budi razuman, mladiću! Ti su ljudi došli da bi te poveli u Tonson City. Protiv tebe postoji teška sumnja. Tvrde da si ubio svog skrbnika. Šerif i gradonačelnik jamče da će ti se pošteno suditi. Dakle, baci pušku,

jer ćeš inače samo pogoršati svoj položaj!

Vlasnik ranča zašuti i pogleda dječaka. Zapazi mu suze u očima. Dječak zabaci glavu.

John Morgan mu se nasmiješi.

— Znaš li, moj dječake, da se čovjek uvijek u životu mora držati uspravno, pa čak i onda kada se na njega svale sve nevolje. Ne vjerujem da će ti u Tonson Cityju otkinuti glavu. Pružit će ti priliku. Šerif mi je tako obećao. Samo sada ne bi smio proigrati posljednju trunčicu povjerenja. Dakle, poslušaj iskusnoga čovjeka koji je uspio u životu i koji sve to može dobro ocijeniti!

John Morgan zapazi da dječak oklijeva, te da je gotovo povjerovao njegovim riječima. A onda se mlado lice naglo skamenilo premda mu je iz očiju još zračio strah.

Neće odustati!

To su shvatila i četiri muškarca pred njim. Dječak zna kako više ništa ne može izgubiti i mora se izložiti svakoj opasnosti.

Tko zna kako bi sve to završilo da se u tom trenutku nije pojavila Mary-Lou. Nije se ni osvrnula na očev upozoravajući povik: odmah je pobrzala dječaku.

Neustrašiva djevojka se približi Jerryju i zastane tri koraka ispred njega. Dakako, svi su znali da je u kući čula svaku riječ.

Nasmiješi se.

— Daj mi pušku, Jerry — reče mu naposljetku. — Prisjeti se obećanja što si mi ga dao. Moraš održati riječ. I to upravo sada. Zar možda želiš da umrem... Puška može u svakom trenutku opaliti?

Jerry Dwyann se zagleda u djevojku, a onda mu cijelo tijelo protrese snažan drhtaj. Na trenutak sklopi oči, a zatim se sačmarica prikloni tlu.

Nitko ne reče ni riječi.

Opasnost je prošla. Doc Smoky nevoljko oduzme dječaku staru sačmaricu iz ruku.

No Mary-Lou pride Jerryju i ovije mu ruku oko ramena, a on je odjednom snažno zagrlji kao da je više nikad neće ispustiti.

Ken Budrose odmah skoči i otrgne ga od Mary-Lou. Dječak krikne od boli, jer ga je šerif bezobzirno stegao.

— Zaveži gubicu, proketo pseto — gnjevno reče čovjek sa zvijezdom. — Doživjet ćeš koješta od mene ne budeš li me poslušao!

Još je čvrsto držao Jerryja Dwyanna. Dječak bolno zgrči lice.

Mary-Lou ljutito pride šerifu.

— Ostavite Jerryja! — zapovjedi mu. — Neće vam pobjeći. Nije nikakvo umijeće mučiti slabijega...

Željezni stisak popusti, a onda šerif i sasvim odmakne ruke s Jerryja. Dječak otetura

nekoliko koraka ustranu, zastane i mračno pogleda u tlo.

Meko srce Doca Smokyja još se više raznježi i kuhar molećivo pogleda vlasnika ranča.

— Što je, gazda? Zar je mladić zaista nešto učinio? Ne mogu to vjerovati.

John Morgan ozbiljno kimne.

— Ni ja to nisam mogao vjerovati, ali šerif me uvjerio u suprotno.

Pride i zastane tik ispred dječaka koji podigne glavu. U njegovu pogledu John Morgan opet zapazi potpuno beznade.

— Kaži mi istinu, Jerry Dwyanne — reče. — Jesi li u Tonson Cityju ubio skrbnika? Želim istinu!

Ken Budrose se kreštavo nasmija.

— I taj će vam nitkov kazati da je kriv! Upravo on! Laže čim otvori usta!

— Umuknite! — odjekne oštri rančarov glas. Morgan ispitivački zaviri Jerryju u oči, a momak izdrži taj prodoran pogled.

— Nikoga nisam ubio, gospodine! — odlučno promrsi kroza stisnute usne. — Nemam nikakve veze s time. Nisam to učinio!

Šerif se opet vrištavo nasmije, ali zamukne pod bijesnim pogledom Mary-Lou.

— A zašto si onda pobjegao, mladiću? — zapita ga sada John Morgan. — Ako si nedužan, nisi morao napustiti Tonson City.

Jerry kimne i povjerljivo pogleda rančera koji se odjednom zbuni.

— A što da tamo radim, gospodine? — reče Jerry. — Nitko me nije volio i od svih sam doživljavao samo neugodnosti. A kada mi je umro skrbnik, ništa me tamo više nije privlačilo. Već sam nekoliko puta bježao, ali bi me on uvijek dao vratiti. Vjerujte mi, gospodine, mrzio sam svojega skrbnika, ali nikad ne bih podigao ruku na nj.

Nekoliko trenutaka vladala je tišina.

— Tako nećemo uznapredovati, gospodine Morgane — reče Goerge Morse mrzovoljno. — Ta će pitanja raščistiti sud. Pokraj nas dječak će biti u dobrim rukama. Osobno nemamo ništa protiv njega. Šerif i ja ćemo ga odvesti u Tonson City. Odjahat ćemo za sat vremena, pošto nam se konji malo oporave. Slažete li se s time, gospodine?

Prije nego je Morgan uspio išta kazati osjeti kako ga je Jerry čvrsto uhvatio za ruku.

— Nedužan sam, gospodine! — zavapi lomnim glasom. — A u Tonson Cityju neće mi pružiti nikakvu priliku. Tamo će biti sretni zbog toga jer su pro našli glupana na kojega mogu svaliti krivnju za ubojstvo!

— Hoćeš li naposljetku zašutjeti, prokleti balavče! — gnjevno se izdere šerif. — Necu više dopustiti da kleve-

ćeš i vrijeđaš mene i grad što ga zastupam!

Ken Budrose je teško disao od silna gnjeva. Doimao se kao da bi se u svakom trenutku mogao oboriti na dječaka i na smrt ga premlatiti.

Mary-Lou opet spasi situaciju stavši između čuvara zakona i dječaka. Uhvati Jerryja za ruku, a on je bespomoćno pogleda.

— Dodi u kuću, Jerry — reče mu tiho. — Ostat ćeš pokraj mene... I nećeš praviti nikakve gluposti!

Jerry Dwyann kimne i opet je pogleda s beskrajnom tugom u očima.

— Ne mogu to dopustiti, gospodice — odmah se gnjevno usprotivi šerif. — Ta malo prije ste vidjeli kako je dječak opasan. Nade li mu se nož ili revolver pri ruci, dogodit će se još jedna nesreća.

John Morgan odgovori umjesto Mary-Lou.

— Jamčim za Jerryja. Nije on loš momak. To sam povjerovao u početku i još tako mislim. Možete ostati na ranču dokad želite, šerife, a ja vam obećajem da će dječak poći s vama.

Čuvar zakona u Tonson Cityju podmuklo pogleda Johna Morgana, a zatim polagano kimne.

— U redu... U redu, gospodine. Ali na vašu odgovornost! Ako klippan ipak umakne, imaćete velikih nevolja.

No te riječi kao da se uopće nisu dojmile vlasnika ranča Skull. Zadovoljno se nasmiješi pogledavši Mary-Lou i Jerryja koji su se ruku pod ruku zapu-tili prema glavnoj zgradi.

Žalio je što je toliko nemoćan i što ne može ništa uraditi za Jerryja Dwyanna. Bio je uvjeren da se ništa ne može promijeniti.

V

— Što si spustio glavu, Jerry? — reče Mary-Lou. — Doći ću u Tonson City, već će me dopratiti koji momak s ranča. Tamo ću onda zacijelo naći nekoga tko će se pobrinuti za tebe i biti uz tebe.

Lice Jerryja Dwyanna se osvijetli, a bojažljiv mu smiješak povije krajičke usana.

— Hvala vam, gospodo — zahvali uljudno. — No zbog mene doista ne morate na to dugotrajno i naporno jahanje. Ionako ću uspjeti. Nedužan sam, a sudac Thacher je pravedan čovjek. Ja...

— U redu — promrmlja rančerova kći. — I nemoj dopustiti da te zastraše ta dva čovjeka. Ne uzbuđuj se i nemoj im se protiviti. Hoćeš li mi to obećati?

— Dakako, gospodo. Budroseu i Morseu neću pružiti nikakva povoda da me zlostavljaju ili optužuju.

Mary-Lou zadovoljno kimne i izide s njim na trijem.

Serif i gradonačelnik su već bili uzjahali, a John Morgan im je bio prodao konja na kojemu će jahati Jerry Dwyann.

Dječak zastane pred rančerom i reče mu zahvalno:

— Hvala vam za sve, gospodine. Žao mi je što sam vam priredio tolike nevolje.

Zatim pride konju i vješto se vine u sedlo. Budrose i Morse šutke pozdrave Morgana, a zatim potjeraju konje. U zraku je ostalo samo nešto uzvitklane prašine.

Mary-Lou pride ocu, uhvati ga ispod ruke i zabaci glavu.

— Zar je i tebi toliko žao toga dječaka? — zapita.

John Morgan kimne.

— Naravno, žao mi ga. Zavolio sam ga od prvog trenutka i ne mogu povjerovati da bi mogao biti podmukli ubojica koji je svom skrbniku zabio nož u leđa. Dakako, Jerry je teško osumnjičen i tu se ne može ništa promijeniti. Na žalost, ne možemo zaviriti u njegovo srce. Tko zna kako je skrbnik postupao s njim. A Jerry nije slabašan. Možda je izgubio vlast nad sobom i udario nožem. Tko zna što se u tom trenutku događalo u njegovoj duši. Moguće je i da se samo branio od napada. Postoji mnogo mogućnosti, dijete moje.

Mary-Lou je strpljivo saslušala taj podulji govor. Još se jednom privije uz oca, a to je Morganu bio znak za uzbunu:

sada je pouzdano znao da nešto želi od njega.

— Što namjeravaš? — zapita i čvrsto je pogleda.

Premda je njezin naum već odavna bio sasvim čvrst, djevojka je oklijevala. Zнала je da sve to mora kazati ocu uz velika okolišanja i vrlo spretno.

John Morgan se odjednom nasmiješi.

— Odjahat ćeš u Tonson City, zar ne, kćeri? — zapita je, ali ipak je to više bila tvrdnja nego pitanje. — Utivila si u glavu da pomogneš Jerryju.

Mari-Lou kimne.

— Upravo tako, oče. Mislim da će dječak tamo biti izgubljen. Posve je sam, a k tome mlad i neiskusn. Nitko se neće pobrinuti za nj. Pokušat ću samo... Zapravo, pokušavam se staviti u njegov položaj.

John Morgan kimne.

— U redu, kćeri, ništa ti neću prigovoriti. Nadam se samo da nećeš otići sama.

Djevojka strese glavom.

— Što misliš, hoće li Chet pojahati sa mnom? — zapita premda je bila sasvim sigurna u Chetov pristanak, ali nije znala što će otac odgovoriti.

— Zacijelo bi htjela biti dulje vrijeme našamo s Chetom? — uzvratila otac pitanjem i nasmiješi se. Sa zadovoljstvom zapazi rumenilo na obrazima Mary-Lou. Djevojka ustukne i zausti da bi nešto objasnila ocu, ali John Morgan samo odmahne rukom.

— U redu, mala, ne moraš ništa kazati. Bit će najbolje da pitaš Cheta čim se vrati s pašnjaka. Želiš li s njim odjahati u Tonson City i pobrinuti se za Jerryja, nemam ništa protiv toga.

Djevojka samo kimne i ude u kuću. Nekoliko minuta kasnije izide presvučena, pode u staju i osedla konja.

Ranč Skull je ubrzo bio iza nje. Nakon nekoliko sati jahanja pronađe Cheta Quadea koji je s nekoliko kauboja okupljao stoku.

Chet joj pojaše u susret. Na njegovu licu, koje nikako ne bi moglo zaniijekati bazu indijanskog porijekla, pojavi se smijesak. Bivši revolveraš skine šešir i mahne njim u znak pozdrava.

— Kao da vas poznajem! — veselo povika. — Zacijelo smo se već negdje susreli. Mogu li što učiniti za vas, najljepši cvijete pod južnim suncem?

Mary-Lou se nasmije, skoči s konja i pride Chetu koji također sjase. Lice joj se uozbilji.

— Što je, Mary-Lou? — zapita je Chet. — Zar se nešto dogodilo na ranču?

Mary-Lou kimne. Na njezinu licu Chet je odavno pročitao teške brige. U nekoliko riječi izvijesti ga o pojavi dvojice iz Tonson Cityja i hapšenju mladog Jerryja.

Quade ju je pažljivo saslušao, a zatim kimne naslutivši zašto je djevojka došla.

– Želiš, dakle, da odjašem s tobom u Tonson City i pobri-
nem se da sve ispadne kako
valja. Uvjerena si da je Jerry
nedužan i da samo traže
krivca kojemu bi mogli pod-
metnuti to umorstvo. Nije li
tako?

Mary-Lou kimne.

– Hoćeš li sa mnom, Chete?

– Naravno, mala moja! Da-
kako, pretpostavljam da se
John neće tome protiviti.

Na trenutak se činilo da će
ga djevojka zagrliti i poljubiti,
ali onda je zaustavi neobjaš-
njiv strah.

Chet slegnu ramenima, nas-
miješi se i pokaže nebo.
Mary-Lou nasjedne varci i po-
gleda uvis, ali u istom trenutku
dobije poljubac u usta.

Prigušeno krikne. Chet je
odmah pusti i jednim se sko-
kom vine u sedlo. Zadovoljno
se smiješio ostavljajući iza
sebe. Mary-Lou užarenih
obraza.

VI

– Još nema dovoljno drva,
prokleti balavče! – izdere se
Ken Budrose. – Požuri i do-
nesi još! Brže, inače ću ti potpa-
liti vatru pod petama!

Jerry Dwyann pogleda šerifa
iz Tonson Cityja pogledom pu-
nim mržnje, a Ken Budrose mu
odmah uzvratu zaušnicom.

Jerry padne nauznak i ost-
ane bespomoćno ležati.

– Zar ne, najradije bi me
ubio, odvratni ubojico? –
grubo procijedi šerif kroza
zube. – Ali to neće ići! Pogle-
daš li me još jednom tako,
premlatit ću te tako da me ne-
ćeš zaboraviti do kraja života!

Jerry se s mukom digne na
noge. Obraz mu je bio natečen.

– Hajde, pokreni se! U
onom šumarku ima sasvim
dovoljno drva.

George Morse, gradonačel-
nik, sjedio je na svom sedlu na
tlu, a ledima se oslonio o oma-
nji cedar. Oči su mu se napola
sklopile. Pobudivao je dojam
umorna i iscrpljena starca.

– Ne budi tako surov s dje-
čakom, Kene – reče tromim
glasom. – Možemo imati neu-
godnosti dovedemo li ga na-
pola mrtva. Znaš da će ga izve-
sti pred sud, a sudac Thacher
će zacijelo postaviti nekoliko
za nas vrlo neugodnih pitanja.
Misli na to! Uskoro su izbori
za šerifa.

Budrose progunda nešto što
Morse nije mogao razumjeti, a
zatim postavi lonac napunjen
vodom na tronožac povrh lo-
gorske vatre.

Mračno pogleda Jerryja
Dwyanna koji je stigao do ma-
loga šumarka i nevoljko se sag-
nuo da bi nakupio nešto suhih
grančica.

Ken Budrose ga nije puštao
iz vida. Nekoliko minuta kas-
nije Jerry se vrati s naramkom
drva i baci ga pokraj vatre.
Stisnutih je usana stajao
ispred čuvara zakona.

Posljednjih se minuta popri-
lično smračilo. Lagani je povje-
tarac šušкао lišćem šipražja
koje je skrivalo potocić što je
nedaleko odatle rominjao trav-
natim koritom.

Konji su pasli nekoliko ko-
raka od njih. S vremena na vri-
jeme poneki bi tiho zanjštao.

Na nebu se pojave prve zvi-
jezde.

– Hajde, Jerry, donesi još
drva!

Ne kazavši ni riječi dječak
se udalji, a kada je zašao u
šumarak neopazice se ogleda.
George Morse je još bio naslo-
njen na cedar, a Ken Budrose
je stajao pokraj vatre i istre-
sao samljevenu kavu u lonac s
uzavrelom vodom.

Jerry potrči. Htio je pobjeći,
a to je mogao samo pješice.
Nije nikako mogao stići do
konja.

Gotovo se nećujno kretao ši-
prajjem, a onda opet između
stabala. U logoru je bilo tiho.
Njegov bijeg još nije otkriven.

Srce mu žestoko zakuca.
Znao je da će biti teško pobjeći
toj dvojici muškaraca, ali je
bio odlučan i spreman na sve.
Vidio je samo još tu mogućnost
da umakne zlokobnoj sudbini.

Kada je povjerovao da ga iz
logora više ne mogu čuti,
potrči brže. Strah mu je davao
snagu i ubrzo dode na rub šu-
marka.

Pred njim je bila prerija, a
onda je zemljište opet post-
ajalo brdovito. Šipražje i stabla
bili su sve gušći.

Jerry potrči koliko su ga
noge nosile, ali ubrzo ostane
bez daha. Čučne iza grmlja, jer
je odjednom začuo topot ko-
pita što se brzo približavao.

Prepozna jahača što je doja-
hao punim trkom, projahao
pokraj njega i zauzdao konja.
Bio je to Ken Budrose. Osvrtao
se i proklinjao.

Jerry ostane sasvim miran.
Krv mu je šumjela u ušima.

Tišinu razbije šerifov glas:

– Jerry, izidi iz skrovišta!
Bijeg nema nikakva smisla...
Uхватit ću te! Izideš li, progled-
dat ću ti kroz prste.

Još se okretao u sedlu tra-
žeći bjegunca. Slutio je da se
Jerry Dwyann mora kriti negdje
u blizini i da nije mogao da-
leko odmaći.

Kada je Ken Budrose poja-
hao ravno prema njemu, Jerry
se još više skutri. Srce mu je
još jače tuklo. Najradije bi se
zavukao u mišju rupu, učinio
se nevidljivim. No to je bilo
nemoguće...

Topot se približi. Konj zanj-
šti, pa zarže. Koža sedla zaš-
kripi, zvekne lanac ispod žvala
na gubici konja.

Jerry Dwyann priljubi mršavo
tijelo uz tlo. Razrogačenih je
očiju zurio u mračnu sjenu
konja i jahača što su se pribli-
žavali.

Ne zauzda li šerif ubrzo
svoju životinju, naprosto će zga-
ziti mladica.

Ken Budrose se još više pri-
bliži. Topot kopita je sve jače

odjekivao u Jerryjevim ušima. Mladić sada zadrhti cijelim tijelom. Obuze ga panika koju je jedva svladavao.

Još nekoliko koraka i kopita će nagaziti na njega. Jahač nije ni slutio da je slučajno potjerao vranca u pravom smjeru.

Jerryjevo se tijelo skupi. Učinio je to nagonski da bi izbjegao kopita što su se sada posve približila.

U tom se trenu vranac uplaši, propne i gotovo zbaci čovjeka sa zvijezdom. Mladić sada više nije mogao izdržati u skrovištu.

Potrči svom snagom, a Ken Budrose žestoko obode konja i pojuri za njim.

Kada se topot kopita približio, Jerry se okrene iskrivljena lica. Znao je da je sve proigrao. Nije iskoristio priliku koja se više zacijelo neće ponoviti.

Šerif potjera životinju na mladića i obori ga na tlo.

Sa zlu radim smiješkom na usnama. Budrose iskoči iz sedla i raskorači se nad mladićem koji je još ležao na tlu izbezumljeno zureći u šerifa.

Budrose ga udari vrškom čizme. Mladić se savije od boli i htjede otpuzati, ali Budrose je bio isuviše snažan i spretan.

— Ustani, nitkove! — zareži zlobno. — Ustani, inače ću te usitniti poput drva za štednjak! Smeće! Klipane!

Jerry ustane držeći se za mjesto gdje ga je pogodila šerifova čizma. Bespomoćno je sta-

jao pred mučiteljem, očekujući da će se ovaj baciti na nj.

No šerif se ipak u posljednjem trenutku svlada. Spusti ruke što su se već podigle na udarac.

— Sjedni u sedlo ispred mene! — zareži šerif. — Pokušaj li još jednom pobjeći, ustrijelit ću te bez milosti, kunem ti se!

Jerry ništa ne odgovori. Bezizražajna lica popne se na konja. Nije uspio! Stavio je sve na kocku i izgubio!

VII

— Dobra ti je ta zamisao da se poslužimo poštanskom kočijom — reče Chet Quade zadovoljno se zavalivši u naslon kočije. — Svakako je udobnije nego tri dana sjediti u sedlu... A tako ćemo biti i brži.

Mary-Lou mu uzvratila smiješkom ne osvrćući se na zadivljene poglede trojice suputnika što su već nekoliko sati bezuspješno pokušavali očijukati s njom.

— Osim toga, u Tonson City stići ćemo dan ranije od one dvojice s dječakom i moći ćemo čuti što se govori u gradu. Misliš li i ti tako?

— Naravno, Chete, zbog toga sam i predložila da idemo kočijom. Koliko će nam još vremena biti potrebno do grada?

— Najviše sat, Mary-Lou, ne dogodi li se nešto nepredviđeno.

Chet Quade pogleda kroz prozor. Prerija je posvuda bila zelena, u cvatu. Pod vrućim sunčevim zrakama daleke su planine sjale kao da su od injedi.

U poštanskoj je kočiji bilo zagušljivo. Na Chetovoj košulji pojaviše se velike mrlje od znoja, a s njegova i djevojčina lica kapale su graške znoja.

Mary-Lou sklopi oči. Razmišljala je o nesretnom dječaku kome je svakako htjela pomoći. Budući da je s njom bio i Chet, nadala se da će sve dobro proći. Kočija je poškakivala i putnici su se često sudarali, a vozač je neprestano poticao ili psovao konje.

Sat kasnije stignu na cilj. Kočija tutnjeći ujuri u Tonson City i škripeći zaustavi se pred poštanskim uredom.

Putnici odahnu i izidu napolje. Prašina se polako slijegala. Chet Quade dohvati veliku torbu s potrepštinama, uljudno kimne suputnicima i s rančervom se kćerkom zaputi prema dvokatnoj zgradi na suprotnoj strani ulice.

– Čini se da je to najveći i vjerojatno najbolji hotel u gradu – reče predradnik. – Mislim da bismo se najprije morali odmoriti nekoliko sati.

Mary-Lou potvrdno kimne.

Bila je iscrpljena dugotrajnim drmusanjem u štopotavoj kočiji. Cijelo ju je tijelo boljelo.

– U redu, Chete. A onda ćemo nešto pojesti i načuliti

uši. Jerryja će vjerojatno dovesti u grad tek sutra u podne.

Udu u malo predvorje hotela. Neki omanji širok čovjek pogleda ih znatiželjno se smiješeći.

– Dobar dan! – pozdravi ih.

– Imam još jednu sjajnu sobu. Smijem li nagadati? Zacijelo ste na svadbenom putovanju, zar ne?

Mary-Lou se zbuni, a Chet se nasmiješi i odmahnu glavom.

– Na žalost, nismo, gospodine. Gospoda je moja polusestra u drugom koljenu. Zbog toga bih vas zamolio da nam date dvije jednokrevetne sobe. Moram vam priznati da jezivo hrče.

Mary-Lou je odahnula, a uto joj se Chet obrati:

– Ili...

Djevojka ga odmah prekine:

– Dvije sobe, gospodine – reče hotelskom službeniku. – Ovdje ćemo se zadržati nekoliko dana, a onda ćemo otputovati dalje. Chet ponekad voli previše popiti i vratiti se u sitne sate. Probudit će me.

Vlasnik hotela se nasmiješi i kimne.

– Bit će sve u redu, gospodo. Dobit ćete najbolje sobe koje imam. Eto, bio bih se okladio da ste braćni par. Kako se čovjek može prevariti!

Ubrzo svrše s formalnostima i nekoliko minuta kasnije oboje su bili u sobama.

– Probudit ću te za dva sata, malo moje – reče bivši revol-

veraš. – Spavaj dobro! U redu?

Djevojka kimne.

– U redu, Chete. Sanjaj nešto lijepo.

Chet se nasmiješi.

– Sanjat ću tebe, Mary-Lou.

Poslije tih riječi napusti sobu osjećajući i sam posljedice napornoga dvodnevnog putovanja.

Kad se počelo mračiti Quade se probudi, pride prozoru i pogleda van.

Na Main Streetu sve je bilo živo. Ulicom su se kretali mnogi pješaci i jahači, a mnogo konja bilo je vezano za grede pred salunima.

Chet shvati kako Tonson City nije tako pospan grad kako mu se to učinilo u prvom trenutku.

Pokucao je na djevojčina vrata.

Rančerova je kći već bila odjevena i promatrala ga sa smiješkom na usnama.

– Dugo smo spavali, Chete – reče mu Mary-Lou. – Silno sam gladna.

Predradnik ranča Skull uzme je za ruku i povuče prema vratima.

– Poći ćemo u najbolji restoran. I meni već odayno krulji u želucu.

Podu Glavnom ulicom jedva upadajući u oči među tolikim svijetom. Gotovo su svi prozori bili osvijetljeni, a iz saluna je dopirala nerazgovijetna galama. Zavire u unutrašnjost

jednog restorana. Samo je još nekoliko stolova bilo slobodno. Ruku pod ruku uđu.

Jeli su tiho razgovarajući.

Chet odmah zapazi koliko se Mary-Lou boji za Jerryja. Položi joj dlan na ruku i nasmiješi se.

– Nekako ćemo već uspjeti, mala moja. Ako je taj momak doista nedužan, pomoći ćemo mu. Ipak ne smiješ zanemariti ni mogućnost da je kriv. Čak i ako...

Djevojka ga odmah prekine:

– Osjećam da je nedužan, Chete. Inače ne bih sjedila za ovim stolom.

– Vidjet ćemo, Mary-Lou.

Pola sata kasnije Chet je uvede u hotel. Namjeravao je sam prošetati salunima ne bi li što čuo o dječakovu slučaju i usput popiti koji viski.

– Samo se ne upuštaj ni u kakvu tučnjavu – reče mu Mary-Lou.

Chet se samo nasmiješi.

– Ne nagazi li mi nitko na prste, najmiloljubiviji sam čovjek na svijetu.

Kada je ušao u pretrpani salun, vreva bučnih glasova odmah mu udari u uši. Mirisalo je po znoju, konjima, češnjaku i jeftinom alkoholu.

Poslije nekoliko minuta pronade slobodno mjesto za barom i naruči viski. Čim je povukao prvi gutljaj, gurne čašu natrag barmenu.

– Dajte mi koji drugi viski, a ne tu bijednu patoku! – reče

posve mirnim glasom. – Náviknut sam na prvorazredno piće i pošteno ga plaćam.

Barmen, dugovrat čovjek izbuljenih očiju koji je podsjećao na strvinara, razvuče lice u veselo osmijeh.

– Nemamo drugoga, strance. Pit ćete to ili odustati od pića.

Chet osjeti kako ga vrebajući promatra nekoliko ljudi za barom, očito silno znatiželjnih kako će reagirati. Chet je bio čvrsto odlučio da nipošto ne skreće pažnju na sebe, pa samo zamišljeno kimne, dohvati čašu i izlije sadržaj u sudoper.

Plati i napusti salun da bi nekoliko koraka dalje ušao u drugi, također pun gostiju.

Poslužila ga je crvenokosa postarija žena i prijazno mu se nasmiješila. Pobuđivala je dojam umorne žene koja je iz dana u dan morala slušati svakakva dobacivanja nepristojnih gostiju i šutke prelaziti preko njih.

Skullov predradnik ubrzo shvati kako u tom salunu neće ništa doznati o ubojstvu.

Muškarci pokraj njega razgovarali su o drugim stvarima kao da podmuklog ubojstva nožem nije ni bilo.

Chet izide i pri tom se gotovo sudari s čovjekom koji je na prsluku, nosio zvijezdu gradškog šerifa.

Šerif se nasmiješi i prode rukom preko čupave brade, kakva se nosi u Teksasu.

– Zar se uvijek tako žurite, gospodine? – reče. – Čovjek bi vas i shvatio kada biste ulazili u salun. Međutim, kada napuštam takvo mjesto uvijek sam tužan i zamišljen i najradije bih se vratio.

Stajali su na nogostupu pokraj vrata. Chet duboko udahne prohladni noćni zrak.

Šerifove su oči još bile usmjerene u Cheta Quadea. Zamišljeno strese glavom i reče:

– Hej, gospodine, možda ćete me smatrati znatiželjnim, ali ipak bih vas rado nešto pitao... Učinili ste mi se pomalo poznatim. Znae, imam izvrsno pamćenje.

– Samo naprijed, šerife – kimne Chet. – Budem li znao, rado ću vam odgovoriti.

– Mora da je to bilo prije četiri godine u Wichiti... Ako se ne varam, tada ste se borili za Scotta McDonaalda. Pomogli ste mu da pobijedi nekoga ne-savjesnog rančera koji je terorizirao susjede.

Quade se nasmiješi, a šerifov pogled skrenu prema nisko spuštenom revolveru o boku bivšeg revolveraša.

– Onda... Jesam li u pravu, gospodine Quade? Vi ste onaj revolveraš Quade... Ili se varam?

– Da, šerife, zovem se Quade, Chet Quade, ali odavno nisam revolveraš. Sada sam samo predradnik na jednom rancu u Koloradu.

Šerif se začudi.

– Rijetko se čuje, gospodine Quade, da bi koji revolveraš postao uzgajač stoke. Ah... Biste li pošli sa mnom u ured? Tamo bismo mogli malo porazgovarati o prošlim vremenima. Dakako, naći će se i koja boca prvorazrednog viskija iz Kentuckyja... Uostalom, da ne zaboravim, zovem se Mervin Doolittle, gospodine Quade. Drago mi je što sam vas upoznao.

Rukuju se i prijeđu ulicu na kojoj je još bilo živosti.

– Lijepo, ovdje je sve živo – reče Chet. – Mislim da imate pune ruke posla da održite red u Tonson Cityju. Prema svemu sudeći, svaka je ulica i te kako vruća.

– Nije tako loše kako bi čovjek u prvom trenutku pomislio, gospodine Quade. Dakako, uvijek se nade nekoliko momaka koji prave izgrede, ali, sve u svemu, ne mogu se potužiti.

Ubrzo su obojica sjedili za dobrim pićem u šerifovu ured.

– Što vas dovodi u Tonson City, gospodine Quade? – zapita Doolittle. – Jeste li došli slučajno ili poslom?

– Ni jedno ni drugo – uzvratit Chet razmišljajući treba li šerifu reći pravi razlog boravka u gradu. Bradati čuvar zakona ipak mu se činio pouzdanim. – U redu – reče naposljetku. – Objasnit ću vam što me dovelo u Tonson City.

Doolittle ga je pažljivo slušao.

Pošto ga je Quade izvijestio o svim pojedinostima, dugo su šutjeli. Šerif je vrtio u rukama praznu čašu.

Naposljetku podigne glavu i pogleda sugovornika.

– Uistinu mi je žao, gospodine Quade, ali morat ću razočarati i vas i vašu prijateljicu. Šerif Budrose i naš gradonačelnik nisu lagali. Jerry Dwyann je zaista osumnjičen zbog ubojstva. Ja sam ga morao uhapsiti, ali je pobjegao. Sve ukazuje na to da je baš on ubio Harolda Lloyd.

Te riječi teško pogode predradnika. Već je počeo razmišljati kako će loše vijesti preneti Mary-Lou.

– Hvala vam na iskrenosti, šerife. Žao mi je, ali čini se da smo zaista stavili žetone na krivo polje. Ipak to ne mogu shvatiti. Dječak je na svih ostavio vrlo dobar dojam. Na žalost, vidio sam ga samo na trenutak. Mary-Lou, kći mojega šefa, doslovce se zaljubila u njega. Što biste mi savjetovali, šerife?

Mervin Doolittle opet ulije viski u čaše. Šutke su pili.

– Smijem li biti posve iskren, gospodine Quade?

Nekadašnji revolveraš kimne.

– Steći ćete mnoge neprijatelje u Tonson Cityju budete li se tako otvoreno zauzimati za dječaka. Ubio je jednog od na-

juglednijih građana. Svima je poznato kako je iz dna duše mrzio skrbnika. Dakako, Lloyd je sam bio kriv za to, jer je neprestano dodijavao dječaku i stalno ga iskorištavao, ali to ipak nije razlog zbog kojega bi dječaka spasili od vješala.

Chet Quade podigne pogled i tresne čašom o stol.

– Zar doista vjerujete da će objesiti šesnaestogodišnjaka?

Mervin Doolittle kimne.

– Optužen je zbog ubojstva. U tome mu ne može pomoći ni mladost. Već sam nekoliko puta čuo kako su objesili ubojice kojima je bilo samo četrnaest godina.

Chet strese glavom prisjetivši se kako je nekoć čuo za sličan slučaj u Teksasu.

Pogleda šerifa i gorko se nasmiješi.

– Da li je taj Harold Lloyd imao neprijatelja, šerife? Kazali ste da je bio moćan, a takvi ljudi većinom imaju mnogo neprijatelja i zavidnika. Zar je nemoguće da ga je ubio netko drugi i naprosto to podmetnuo dječaku?

Doolittle se ugrize za donju usnu, a zatim počea bradu. Čelo mu se naboralo. Chetove mu riječi nisu bile nimalo ugodne.

– Naravno, razmišljao sam i o tome, gospodine Quade – napokon reče. – Svakako, Lloyd je imao mnogo neprijatelja kao i svaki čovjek na njegovu položaju. Bio je bankar u

gradu. Odlučivao je o sudbini cijelih obitelji, davao kredite ili ih uskraćivao. Ipak zbog toga nikome ne bi palo na um da ga ubije.

– Mnogo je ljudi ubijeno iz sasvim čudnih motiva – uzvratiti Quade. – Prema tome, nije isključeno da bi posrijedi mogao biti i koji drugi počinitelj?

Mervin Doolittle se nasmiješi.

– Ništa nije isključeno, gospodine Quade. Samo... ne vjerujem u to. Vi ste još uvjereni u dječakovu nedužnost i nastojite pronaći drugog ubojicu. U redu, neću vam zamjeriti, ali ne vjerujem da to ima mnogo smisla.

Chet ustane i zahvalno se nasmiješi. Na rastanku pruži ruku šerifu.

– Hvala vam na razgovoru i piću! Sada sam donekle obaviješten. Nadam se da neću smetati ako vas još koji put posjetim?

– Uvijek ćete mi biti drag gost, gospodine Quade.

– Još jedna molba, šerife. Molim vas, nemojte nikome kazati čime sam se prije bavio. Uvijek ima momaka koji bi htjeli postati veliki ljudi i po najviše im je stalo do toga da slavu steknu s revolverom u ruci. Neobično sam sretan zbog toga jer sam svoju prošlost ostavio iza sebe.

– Sasvim u redu.

Quade napusti ured ne vidjevši momka oštra pogleda koji je stajao u blizini i odmjeravao ga hladnim očima.

IX

— Eto, uskoro ćemo stići — zadovoljno progunda Ken Budrose i pogleda ravnodušnoga Georgea Morsea skutrenog u sedlu.

Zatim se osvrnu prema zatočeniku koji je ukočenim pogledom zurio preda se znajući da se svakim korakom približava neizbježnoj kobi.

Šerif Tonson Cityja se zlobno nasmije i dovikne Jerryju Dwyynu:

— Uskoro ćemo stići, prokleti ubojico! A kad te jednom strpam u zatvor, nećeš više izići napolje! Obecajem ti!

Jerry je šutio zagledan u svoje ruke, vezan za rog sedla. Njegovi pratioci nisu više željeli ništa riskirati.

Skupina je šutke jahala dalje. Sunce je žestoko pripeklo. Na sjajнопlavom nebu nije bilo ni oblaka, a samo je nekoliko grabljivica kružilo u visini.

Pola sata kasnije iza brežuljka se pojave prve kuće Tonson Cityja.

Jerry se ukoci spreman na obranu, a na licu mu se odrizi silan strah. Uzalud je povlačio uže kojim su mu ruke bile vezane za sedlo.

Ken Budrose ga je ravnodušno promatrao.

Na ulicama Tonson Cityja nije bilo gotovo nikoga. Bilo je pòdne, ali su se unatoč tome mnoga vrata otvorila kada je skupina jahača prošla pokraj prvih kuća.

Šerifov je ured bio pokraj Doolittleova. Poprečna građevina povezivala je obje zgrade, a u njoj je bio zatvor.

Doolittle izide iz ureda čim je Budrose skočio na zemlju.

— Hej, Kene! — doviknu. — Kako vidim, uspio si u lovu! — Doolittle kimne i gradonačelniku koji nije sjahao nego je potjerao životinju prema kući.

Jerryjevo je lice bilo sasvim nepokretno poput maske. Šerif Doolittle mu se sasvim približi i odriješi mu ruke.

— Slušaj me, Jerry — reče. — Jesu li dobro postupali s tobom?

Dječak okrene glavu u stranu i ništa ne odgovori.

— Zar mi nećeš odgovoriti?

— Moraš mu dati dvije preko gubice — zareži Ken Budrose i pride bliže. — Mušičaviji je od mazge, ali će skromno šutjeti kada se nade pred sudom. Hajde, ipak ćeš dobiti izvrsnu celiju!

Ne pružajući nikakav otpor Jerry se pokrene, a Doolittle ga je slijedio. Nekoliko trenutaka kasnije sjedio je na daščanom ležaju i nijemo zurio u čuvar zakona.

— Eto, sada si ti na redu, Mervine — reče šerif. — Doveo sam ga onako kako mi je nala-

gala dužnost. Ti si odgovoran za ovaj grad, pa pripazi da ti inimak ne pobjegne.

Ken Budrose zijevnu.

– Prileći ću malo, Mervine. Je li se za moje odsutnosti dogodilo što osobito?

Gradski šerif strese glavom.

– Ništa, Kene. Možda bi morao pogledati je li u Welltownu sve u redu. Ne vaŕam li se, to je mjesto u tvojem području. Tamo su dva zakrabuljena odmetnika zaustavila poštansku kočiju i opljačkala putnike.

Ken Budrose kimne i još jednom zijevne, pa ode dugačkim koracima tresnuvši vratima.

Mervin Doolittle pride ćeliji. Upitno pogleda dječaka koji je u međuvremenu legao na leđa i zagledao se u sivi, prljavi strop.

– Dodi, Jerry. Dobro znaš da nikad nisam imao ništa protiv tebe i da sam mnogo puta zažmirio tebi za ljubav.

Dječak ustane. Znap je da ga šerif voli i da mu je često znao progledati kroz prste. Izdrži prodoran ispitivački pogled čuvara zakona.

– Mary-Lou i Chet Quade su u Tonson Cityju. Čvrsto su uvjereni u tvoju nedužnost, premda ih baš nisam mogao ohrabriti.

Lagano rumenilo oblije Jerryjeve obraze, a oči mu zasjajše. Više nije bio sam.

– Jerry, znaš da te volim i da mi je žao što se sve to dogodilo. Podsjećaš me na mog sina.

Šerif prođe rukom preko očiju. Pogled mu je sada bio bezizražajan.

– Moj je Jimmy stradao u ratu. Sada je tome već nekoliko godina. Jerry, moram znati jesi li ubio Lloyda... Moram! Kaži mi istinu!

– Nisam ga ubio, šerife.

Jerryjev je glas bio čvrst. Lice mu još više porumeni. Ponovo izdrži prodoran šerifov pogled.

– Kunem vam se svime što mi je sveto, šerife, da nisam ubio svoga skrbnika!

Jerry se vrati daščanom ležaju i legne. Čuvar zakona je još bespomoćno stajao ispred ćelijskih vrata. Zgrčio je šake oko debelih šipki.

– U redu, Jerry – reče naposljetku. – Zacijelo si gladan. Donijet ću ti nešto iz restorana. Zasad ne mogu ništa više učiniti za tebe.

Šerif se pokrene i napusti hodnik umornim korakom.

X

– Žao mi je, Mary-Lou – reče Chet osjećajući se neugodno pod ispitujućim pogledom rančerove kćeri. – U ovom sam gradu naletio na neku nevidljivu barijeru. Naprosto nisam mogao doći ni do kakvih obavještenja. Svi se vladaju kao da im ništa nije poznato, kao da ih se cijela stvar uopće ne tiče. Svi su bili hladni prema meni. Naprosto mi se miču s puta.

Mary-Lou nasloni glavu među ruke i zamišljeno pogleda mimo Cheta kroz prozor. Tonson City je bio osunčan. Sve je slutilo na vrlo vruć dan.

Djevojka ustane i pride prozoru. Odjednom joj se otme tih povik.

— Eto, dolaze — reče tiho. — Jerry je još živ... Prema svemu sudeći, prilično je iscrpljen. Osim toga, sigurno mu teško pada to što s njim postupaju kao sa zločincem.

Skullov predradnik stane pokraj nje. Osjećao je toplinu njena tijela i jedva se suzdržavao da je ne zagri.

Znao je da to ne bi bio pravi trenutak. Lice Mary-Lou Morgan bilo je napeto i ozbiljno.

Djevojka se odjednom okrene i htjede brzim koracima napustiti hotelsku sobu, ali je Chet uhvati za ruku.

— Pričekaj još sat, Mary-Lou. Bit će bolje ako pustiš dječaka da se malo smiri. U redu?

Rančeroва kći nevoljko kimne i opet se vrati prozoru. Chet joj pride i položi ruku na rame.

— Ne smijemo biti brzopleti. Imam dojam da smo nekim ljudima upali u oči na poprilično neugodan način. Neki me momci na smjenu slijede i sve više vjeruju da smo dirnuli veliko osinje gnijezdo.

Mary-Lou ga uplašeno pogleda. Bivši revolveraš pljesne dlanom po dršci svoga kolta.

— Ne boj se! Dobro ću paziti na sebe. Dosad sam se uvijek znao probiti iz obruča.

Predradnik sjedne na stolac a Mary-Lou njemu sučelice.

— Zar se ne možeš umiješati u svojstvu federalnog šerifa?

— odjednom ga zapita. — Nadam se da si uzeo svoje isprave i značku, zar ne?

Chet se nasmiješi.

— Dakako, Mary-Lou. Točno, federalni sam šerif za posebne zadatke na teritoriju Kolorada, ali mogu se prihvatiti nekog posla samo na izričitu zapovijed. A s ovim nemam ništa.

Mary-Lou ga šumnjičavo pogleda.

— To bi ipak moglo poslužiti kao snažan adut, Chete. Ako je Jerry zaista nedužan, a u to ni trenutak nisam posumnjala, moraš ga spasiti. Ja...

Chet Quade kimne.

— Postupit ću tako, Mary Lou. Sada bi morala posjetiti dječaka, a ja ću u međuvremenu još malo proći gradom.

Deset minuta kasnije Mary-Lou ude u šerifov ured. Doolittle je pogleda sa smiješkom.

— Računao sam s vama, gospodice Morgan — reče i ustane. — Dodite. Već sam obavijestio Jerryja da ste vi i Chet Quade došli u Tonson City.

Djevojka ga upitno pogleda.

— Vijest ga je neobično obradovala, gospodice Morgan. Eto, vidjet ćete i sami.

Tako je i bilo. Čim je prepoznao Mary-Lou, očajno dječakovo lice se razveseli.

Mary-Lou zastane pred čelijom i pruži ruku kroz rešetku.

— Eto, Jerry, došla sam kao što sam ti obećala. Chetu i meni će već nekako uspjeti da te izvučemo. Ne smiješ očajavati, ne smiješ biti nestrpljiv. Potrebno je mnogo vremena. Jesu li ona dva čovjeka bila gruba s tobom?

Dječak uhvati djevojčinu ruku grčevito poput utopljenika u kome se budi posljednja nada. Blago se smiješio.

— Nije bilo tako loše — reče tiho. — Vaš me dolazak vrlo raduje.

Ispusti ruku i pogleda šerifa Doolittlea koji je stajao na ulazu u hodnik i smješкао se s razumijevanjem.

— Kasnije ću doći, gospodice Morgan — reče i zatvori vrata za sobom. Mary-Lou i Jerry Dwyann ostadoše sami a dijelile su ih samo palac debele šipke rešetke.

Rančerova kći čvrsto pogleda dječaka.

— Poslušaj me, Jerry — počne. — Chet je dobro načulio uši, ali svugdje nailazi na neprobojan zid. Nije mogao ništa doznati. Moraš nam pomoći. Reci sve što znaš o tom Haroldu Lloyd, njegovim prijateljima i neprijateljima, makar ti se neke stvari činile nevažnima. Samo tako ćemo ti moći pomoći.

Dječak kimne. U njegovu se mršavu tijelu pojavila nova snaga. Uspravi se, nasloni se na rešetku i kimne Mary-Lou u znak ohrabrenja.

— Samo me pitajte, gospodice Morgan!

— Kaži mi imena svih Lloydovih prijatelja i neprijatelja! Sve što znaš.

— Ne znam mnogo, gospodice. Prijatelji su mu bili Jason Sinclair, Jay Shoocher, Alf Mortimer i Terence Brown. S njima je često sjedio i igrao poker. Dakako, bilo je i onih s kojima se nije slagao.

— A žene?

— O tome ne znam ništa — odgovori Jerry. — Ovdje u Tonsonton Cityju nije imao nikakvih odnosa sa ženama. Međutim, moj bi skrbnik povremeno nestajao nekoliko dana, a ljudi bi tada šaputali da je odjahao u Mainson, desetak kilometara odavde. Tamo navodno postoji neka kuća u kojoj žene...

Dječak zašutje i porumeni, a pogled mu skrenu mimo Mary-Lou.

— U redu — reče djevojka.

— Sada znam tko su mu bili prijatelji. Kakvi su to ljudi?

— Vrlo ugledni građani, gospodice Morgan. Jason Sinclair je izdavač i urednik novina. Jay Schoocer liječnik i vrlo imućan čovjek, Alf Mortimer vlasnik trgovine, a Terence Brown dvaju saluna i velikoga restorana. Odreda utjecajni ljudi.

Mary-Lou je sve shvatila. Pectorica najvažnijih građana bili su prisni prijatelji, a zacijelo su to još. Osim, naravno, Harolda Lloyda koji je morao umrijeti.

– Je li Lloyd imao neprijatelja?

Dječak slegne ramenima.

– Zaista ne znam, gospodice. Jednom se grdno posvađao sa Charlesom Everettom, jer je nekom rančeru uskratio zajam. Govorkalo se kako je Everett grdno premlatio mogega skrbnika, ali ne mogu kazati koliko je u tome istine.

Mary-Lou se nasmiješi i pruži Jerryju ruku.

– Do videnja, Jerry. Posjetit ću te opet. Ako nešto želiš, kaži mi.

Mršavi dječak strese glavom.

– Samo jednu stvar, gospodice. Da što prije izidem odavde. Inače se osjećam sasvim dobro. Šerif je prema meni vrlo ljubazan.

Mary-Lou napusti hodnik. U uredu zatekne šerifa i Cheta Quadea koji su uzbuđeno razgovarali.

Mary-Lou sjedne do njih.

– Eto, uvjerali ste se da je zatvorenik sasvim dobro smješten? – zapita Mervin Doolittle bez poruge u glasu. – Je li vam razgovor koristio, gospodice Morgan?

Mary-Lou htjede nešto kazati, ali u tom trenutku Ken Budrose otvori vrata šerifova ureda.

XI

Zaprepašten zastane na pragu.

– Što?! Zar tako ugledni posjetioći? – zapita zlobno se nasmiješivši krajićima usana. Netremice je promatrao Cheta koji to izdrži ne trepnuvši.

– Zacijelo niste očekivali da ću dječaka dovesti na cilj? – reče izazivački Budrose. – I zacijelo ste još uvjereni da ćete moći pomoći tom prokletom šmrkavcu. Grdno ćete se razočarati, vjerujte!

Sada mu pogled odluta do gradskog šerifa Doolittlea koji ga je ravnodušno promatrao.

– Kasnije ćemo razgovarati, Mervine. Kada se tvoji gosti udalje.

Zatim izide. Doolittle se nakašlje.

– Šerif nije loš momak – reče suho. – Samo se pravi ponešto grubim. Mislite samo na to kako je vršio svoju dužnost, pa ga tek onda prosuđujte.

Mary-Lou se okrene gradskom serifu.

– Kratko sam razgovarala s Jerryjem. Kazao mi je imena Lloydovih prijatelja.

Doolittle kimne.

– Mislite Terencea Browna, Jaya Shocera, Jasona Sinclaira i Alfa Mortimera, zar ne?

Mary-Lou kimne.

– Ta sam vam imena mogao i ja kazati, gospodice Morgan.

To su doista dobri ljudi. Pri-
lično zatvoren krug. Nikoga
nisu primali. Gospodin Lloyd
im se pridružio kao posljednji.

Nekoliko je trenutaka vla-
dala posvemašnja tišina, a
onda šerif Tonson Cityja na-
stavi:

— Nikako ne mogu vjerovati
da bi oni bilo kako mogli biti
povezani sa smrću gospodina
Lloyda, čak ako i isključimo
mogućnost da ga je ubio Jerry.
Stoviše, oni su i te kako zainte-
resirani da se objasni to pod-
muklo ubojstvo, pa su raspisali
nagradu od osam tisuća do-
lara.

Chet Quade se blijedo nasmi-
ješi.

— Možda je upravo to razlog
zbog kojega je gradonačelnik
Morse jahao s Budroseom?

Mervin Doolittle nevoljko
otegne lice.

— Možda — promrmlja na-
poslijetku. — Da, možda se
Morse zaista htio domoći na-
grade, jer ih šerif kao čuvar
zakona ne bi mogao primiti.
Svejedno, ne tiče me se. Na-
grada je već uplaćena na ra-
čun u banci, a dobit će je onaj
tko uhvati ubojicu Harolda
Lloyda. Kako stvari sada stoje,
novac će pripasti Morseu. Ne
znam namjerava li ga kasnije
podijeliti s Budroseom.

— Zanimljivo — promrmlja
Chet Quade. — Sada razumi-
jem zašto su se ta dva momka
dala u potragu za dječakom
kao vrag za griješnom dušom.

Mervin Doolittle ništa ne
odgovori.

— Poslije nekoliko trenutaka
Mary-Lou prekine tišinu:

— Lloyd je navodno imao i
neprijatelja, Charlesa Everetta,
nekog rančera kojemu je us-
kratio zajam. Navodno su se i
potukli.

Gradski šerif kimne.

— Da, to je točno, ali se ne
zna sasvim pouzdano je li do-
šlo i do tučnjave. Istina, Lloyd
je tada imao modricu ispod
oka i oteklinu na donjoj čelju-
sti, ali nikada nije podnio pri-
javu zbog tjelesne ozljede.

Chet Quade zadovoljno
kimne.

— Sada znam mnogo više
nego prije nekoliko minuta —
reče Quade. — Dobro si to iz-
vela, mala moja.

Zatim se obrati šerifu:

— Ne upada li vam pokraj
svega toga još nešto u oči, go-
spodine Doolittle? Mislite li da
bi taj Charles Everett mogao
ubiti Lloyd?

Šerif Doolittle strese glavom.

— Ne, ne vjerujem. Osim
toga, od sukoba je prošlo više
od pola godine, a Everett je vri-
jedan čovjek koji poštuje za-
kon, ako baš želite čuti moje
mišljenje.

— Ipak ću ga posjetiti —
reče Chet Quade. — A i onu
drugu četvoricu. Dječakov ži-
vot visi o svilenom niti. Ne do-
godi li se čudo, s njim će biti
svršeno i zato ne želim ništa
propustiti.

Predradnik i Mary-Lou - noj sljepoočici poče mu lagano
ustanu. podrhtavati usporedno s otkuca-

- Uvalit ćete se u nevolje, gospodine Quade - reče Doolittle zabrinuto. - Ona četvorica neće dopustiti da im nagažite na prste. Čuvajte se!

Chet se surovo nasmiješi tako da su šerifu prošli hladni trnci preko leđa. Znao je da će taj čovjek i ovaj put pobijediti.

XII

Jay Schoocer, gradski liječnik, bio je čovjek visoka rasta, plavook i svjetlokos. Kada je ugledao Cheta Quadea kako stoji na vratima i prijateljski mu se smješka, na njegovom markantnu licu s čvrstom vilicom nije se pomakao nijedan mišić.

- Dobar dan, doktore - pozdravi ga Skullovi predradnik. - Mogu li načas porazgovarati s vama? Neću vas dugo zadržavati.

Schoocer popravi naočale i pogladi brčice.

- U redu. Udite!

Quade pade za njim u ordinaciju.

- Što vas muči? - zapita Schoocer. - Ne zapažam nikakve vanjske simptome, gospodine.

- Nisam vas ni posjetio kao pacijent, doktore, nego bih vam htio postaviti nekoliko pitanja.

Na liječnikovu se licu pojavi nevoljkost. Mali ožiljak na des-

noj sljepoočici poče mu lagano podrhtavati usporedno s otkuca-

- Vrijeme mi je vrlo ograničeno, gospodine - reče gotovo bezbojnim glasom. - Moram što prije do gospode Miller koja očekuje dijete.

Chet se još smješkao.

- Prijateljevali ste s Haroldom Lloydom - počne nekadašnji revolveraš. Lice Jayja Schoocera sada postane još odbojnije. Napeto je šakom gnječio šaku.

- Da li biste mi htjeli odgovoriti na nekoliko pitanja o vašem ubijenom prijatelju.

- Ne razumijem - zlovoljno reče Schoocer. - Što vas se tiče Harold, mrtav je i pokopan, a ubojica u zatvoru i uskoro će biti obješen. Zašto...

Chet ga prekine.

- I vi ste, dakle, uvjereni da je dječak ubojica! - zapita Quade.

- Pa naravno, gospodine. Nepokolebljivo sam uvjeren u to da je ubio skrbnika. Često smo Harolda upozoravali da ga drži na oku, ali nam se on smijao. Eto, sada je dobio svoje!

Posljednje su riječi ukazivale na to da liječnik gotovo i ne žali za ubijenim prijateljem.

- Ja mislim sasvim suprotno, gospodine Schooceru. Vjerujem da je Jerry Dwyann nedužan i da su mu podmetnuli ubojstvo, jer je jednostavnije objesiti dječaka nego pronaći pravoga ubojicu.

– Nadam se samo, gospodine – reče liječnik još se smješkajući – da ubojicu mogega prijatelja ipak ne tražite kod mene. I molim vas da već jednom napustite moju kuću. Vrijeme mi je isuviše dragocjeno da bih ga razbacivao s vama.

Chet izide ne trepnuvši.

Sljedeći cilj bila je prodavaonica Alfa Mortimera. Unutra je bilo samo nekoliko kaubojica koji su se cjenkali s nekom ženom za par posrebrelih ostruga.

Quade strpljivo pričekala i lagano se lećne čuvši iza sebe glas:

– Živjeli, gospodine, mogu li nešto učiniti za vas?

Čovjek je bio srednje visine, ponešto slabunjav. Žmirkao je prema Quadeu.

– Živjeli – odzdravi Chet Quade. – Jeste li vi gospodin Mortimer?

Čovjek kimne.

– Mogu li porazgovarati s vama? Zovem se Chet Quade. Želio bih nešto čuti o Haroldu Lloyd. Dopuštate li?

Lice Alfa Mortimera razvuče se kao da je progutao limun i smješka začas nestane.

– Što želite, gospodine Quade? Harold je mrtav. Nitko ga više ne može oživjeti, a ubojicu su šćepali. Vi...

– Ne vjerujem da je Jerry Dwyann ubojica – reče Chet mirno. – Prije, bih kazao...

– Ni najmanje me ne zanima vaše mišljenje – gospodine Quade – odgovori trgovac. U očima mu se pojavi isto neprijateljsko iskrenje koje je Chet već bio zapazio u Jaya Schoocera.

– Podite svojim putem! Imam posla.

Mortimer se okrene na potpetici i nabusito ode ostavljajući Cheta Quadea zbunjenim. Chet nije mogao shvatiti reakciju tog čovjeka.

Promrmljavši gnjevnu kletvu preda se, predradnik napušta prodavaonicu razmišljajući ima li uopće svrhe posjećivati Jasona Sinclaira i Terencea Browna. Bio je duboko uvjeren da ni pokraj te dvojice neće stići na cilj.

Kao da su se građani Tonson Cityja dogovorili da se neće zamarati Chetom Quadeom.

Onda se sjeti svoje odluke kako neće propustiti ništa što bi moglo pomoći Jerryju Dwyannu. Osim toga, Brown i Sinclair su ga i te kako zanimali.

Prijede ulicu i zaputi se maloju kući u kojoj je bilo uredništvo „Tonson City Stara“, kako su se neskromno zvale gradske novine.

Kada je prolazio pokraj tamne bočne ulice začuje iza sebe neki škrićavi šum. Prije nego se uspio okrenuti, osjeti tvrd pritisak revolverске cijevi u ledima.

– Ne miči se! – zareži promukao glas. – Ostani miran, ako ti je život mio.

Chet Quade je vrlo dobro znao što mora učiniti: stajao je kao skamenjen čekajući da vidi kako će se stvari odvijati.

Zatim uslijede nove zapovijedi.

– Udi u ulicu! Moram porazgovarati s tobom!

Potpuna tama obavije bivšeg revolveraša čim je zašao među zgrade. Ipak su mu oči se polako navikavale.

Zurio je u drveno pročelje neke kuće osjećajući na zatiljku vrući napadačev dah.

Pritisak revolverске cijevi se pojača. Cheta obuzme osjećaj da je upao u veliku nevolju.

Nepoznati ga zacijelo namjerava ubiti. Predradnik osjeti da mu je preostalo još samo nekoliko trenutaka da osujeti protivnikove namjere.

XIII

Mary-Lou se zaprepašteno trzne pošto je netko počeo bubnjati po njezinim vratima. Znala je da to ne može biti Chet.

Unatoč tome pozove:

– Naprijed!

Mršav čovjek odjeven poput kauboja uđe u sobu. Usne su mu se razvukle u širok smijesak. Nemarno dotakne prstom obod svojega stetsona.

– Živjeli, gospodo – reče promuklim glasom. – Nadam

se da vam ne smetam. Moram vam predati jednu poruku.

Mary-Lou ustane, ali zastane nekoliko koraka ispred stranca. Nije joj bio nimalo simpatičan. Njegove su je oči promatrale bezličnim pogledom.

Taj čovjek pripada onima hladnokrvnim revolverašima koji bi izdali i najboljega prijatelja kad bi im to donijelo nekoliko dolara.

Mary-Lou kimne.

– U redu, gospodine, kažite što vam je na srcu. Slušam vas.

Stranac se opet hladno namiješi.

– Nenam vam mnogo kazati, gospodo. Vrijedi to i za vašega pratitelja.

Kauboju na trenutak zašuti, a hladni mu smijesak nestane s lica. Oči mu prijeteći zasjaše. Mary-Lou osjeti strah i nehotice ustukne.

– Napustite grad, gospodo! Odjašite ili kupite kartu za sljedeću poštansku kočiju. Nitko vam ne može jamčiti sigurnost. To je ozbiljno upozorenje.

Mary-Lou osjeti kako joj drhte usne. Grozničavo je tražila riječi, ali je kauboju bio brži.

– Ne odgovaram ni na kakva pitanja, dijete – naceri joj se čovjek. – Napustite grad prije nego što se dogodi nesreća. Postoje stvari koje više nitko ne može vratiti natrag. Moji nalogodavci dali su vam dvanaest sati vremena.

Stranac se okrene i pode vratima. Tamo još jednom zastane i okrene se rančerovoj kćeri.

– Bila bi doista šteta za vas...

Zatim izide tiho zatvorivši vrata.

Mary-Lou sjedne na stolac, nasloni glavu među ruke i zagleda se u zatvorena vrata. Nekoliko minuta je tako prosjedila, a onda živne. Navuče haljetak, sveže rubac preko glave i žurno napusti hotel.

Kada je Mary-Lou Morgan ušla u njegov ured, šerif Doolittle je začuđeno pogleda.

– Želite li još jednom posjetiti svojega štićenika? – začudi se. – Ne biste ga smjeli razmaziti, gospodice.

– Moram porazgovarati s vama, šerife – reče uzbudena Mary-Lou. Obavijestila ga je o strancu koji joj je otvoreno zaprijetio. Šerif Mervin Doolittle je šutke saslušao.

Lice mu se uozbilji.

– Točno mi opišite tog momka, gospodice Morgan. Ako je duže u Tonson Cityju, morao bi mi biti poznat. Strpat ću ga u zatvor.

Na te riječi Mary-Lou se uplaši sluteći kako šerif nema nikakvih izgleda protiv revolveraša, ali ipak iscrpno opiše stranca. Mervin Doolittle na posljétku strese glavom.

– Ne poznajem tog momka, a ne znam ni tko bi mu mogao biti nalogodavac. Što ćete poduzeti, gospodice Morgan?

Zabrinuto je promatrao mladu ženu.

– Moram o tome porazgovarati sa Chetom – reče Mary-Lou. – Šteta što nije bio tamo. Sveo bi tog revolveraša na pravu mjeru.

Mary-Lou ustane.

– Nemojte mi što zamjeriti, šerife – reče mu. – No, sada još više vjerujem u Jerryjevu nedužnost. Chet i ja čeprkamo po tom osinjaku, pobudili smo pažnju i sada nas 'žele prognati. To još pokušavaju na miran način, ali dokad će tako biti?

– Podite u sobu, gospodice Morgan, i ne puštajte unutra nikoga osim Cheta. Ja ću malo razgledati grad. Možda će mi taj stranac prijeći preko puta. Razmislite dobro što ćete sutra poduzeti. Ne bih rekao da je prijetnja bila lažna.

Mary-Lou napusti ured, ali je šerif sustigne.

– Otpratit ću vas u hotel – reče s prizvukom zabrinutosti u glasu. – Iako vam je momak dao dvanaest sati, ne bih se izlagao nikakvoj opasnosti.

– Zar zaista smatrate da bi se mogli iskaliti na ženi? – uplašeno zapita Mary-Lou. – Ne mogu to vjerovati!

Doolittle zabrinuto kimne.

– Sve se može dogoditi, gospodice. Uostalom, da ne zaboravim. Sudska rasprava protiv Jerryja Dwyanna održat će se već sutra u četrnaest sati.

— Zar tako brzo? — prošapta rančerova kći. — Nekome se vraški žuri da dječaka stavi pod vješala!

XIV

Chet je grozničavo mozgao. Još je osjećao protivnikov dah na zatiljku, a cijev revolvera mu je bila zabijena u leđa.

Tamnom ulicom odjekne podrugljiv smijeh. Razbojnik od jednom ustukne. Chet je znao da smjesta mora nešto poduzeti želi li preživjeti.

Chet osjeti kako razbojnik uzmahuje revolverom namjeravajući ga udariti u glavu, pa se u posljednjem trenutku izmakne ustranu. Ipak mu cijev revolvera bolno okrzne rame i nekoliko trenutaka paralizira lijevu ruku.

Chet se naglo okrene i baci naprijed. Nepoznati zaprepašteno krikne, a uto ga već pogodi snažan Chetov udarac.

Revolver zaglušno opali, a plamen iz cijevi načas osvijetli tamnu ulicu. Ne načinivši nikakvu štetu, tane završi u zidu neke kuće.

Obojica su pali na tlo i tada Skullovu predradniku uspije napadaču istrgnuti kolt iz ruke.

Zatim Chetova šaka tresnu čovjeka u vrh čeljusti i doslovce ga pribije o tlo. Pošto ga je još dva puta udario, razbojnik ostane nepokretno ležati. Zavlada tišina.

Bivši revolveraš ustane, otrese prašinu s odjeće i sagne se da bi pogledao onesviještena čovjeka na tlu.

Chet ga nije poznavao.

S drugoga kraja ulice zapraskaju hici i zazviždi tanad.

Chet se baci na tlo, izvuče revolver i zapuca prema plamićima.

Bolan povik uvjeri ga kako je barem jedno tane pogodilo cilj. Revolverska paljba utihne.

Pogođeni razbojnik odjednom skoči i pobjegne.

Ispred ulaza u uličicu skupi se desetak ljudi. Približavali su se, isprva oprezno, a onda ih znatiželja natjera da ubrzaju korak. Chet odahne kada je prepoznao šerifa Doolittlea koji se probijao među znatiželjnim mnoštvo.

— Dodite u moj ured, Quade — tiho mu se obrati gradski šerif. — Moramo porazgovarati.

Chet ga tamo izvijesti o događaju i opiše razbojnika.

— Postoje dvije mogućnosti, gospodine Quade — reče šerif Tonson Cityja. — Ili je posrijedi običan razbojnički prepad ili vas je netko htio ubiti zbog toga jer ste mu nagazili na prste. Što kažete na to?

Chet Quade još ništa nije znao o prijetnji Mary-Lou, pa se samo nasmiješi.

— Taj me momak htio ubiti. Osjećao sam neku ubojitu odlučnost što je zračila iz njega. Vjerujem da sam u posljed-

njem trenutku izbjegao smrt. Možda bi me bio i opljačkao da bi sve izgledalo kao razbojnički prepad.

Mervin Doolittle ga sada izvijesti o strancu koji je posjetio Mary-Lou.

— Već sam ga tražio u nekoliko saluna, ali uzalud. Cijela stvar postaje vruća, gospodine Quade. Nekome se silno žuri, a to znači da je vaš i život gospođice Morgan u velikoj opasnosti.

Chet Quade ne odgovori odmah. Shvati da je pogriješio: Morganovu kći nije smio povesti u Tonson City. No tu se više ništa nije moglo promijeniti.

Čvrstim pogledom zaviri u lice šerifa Tonson Cityja.

— Zar ste još uvjereni u dječakovu krivnju? — zapita gradskog šerifa. — Mislim da biste ipak morali promijeniti mišljenje... Eto, neki momci se uvelike trude da bi nam zagorčili život. Jerry Dwyann je nedužan, šerife. To postaje sve očitiije.

Mervin Doolittle zamišljeno kimne.

— Grom i pakao! Ali tko se krije iza tog ubojstva? To se zaista ne može ni naslutiti, gospodine Quade.

— Posjetio sam Jaya Schoocera i Alfa Mortimera. Obojica su se čudnovato vladali i stekao sam dojam da nešto kriju, a isto je i s Jasonom Sinclairom i Terenceom Brownom. Istina, još ne znam što se krije

iza toga, ali svakako ću doznati.

Ustane.

— Mogu li računati s vama, šerife, ako bude gusto? — zapita nakrivivši glavu.

— Nadležan sam za sve što se događa u gradu, gospodine Quade — uzvratí šerif. — Stojim na strani zakona, ma što se dogodilo. Zadovoljava li vas taj odgovor?

— Nemojte mi zamjeriti, šerife — kimne predradnik — ali misli li tako i Ken Budrose iako je odgovoran samo za okolicu?

— Varate se u šerifu Budroseu. Dosad smo on i ja uvijek izvrsno surađivali.

Quade napusti šerifov ured. Znao je da sada više nije posrijedi samo život Jerryja Dwyanna nego i djevojčin i njegov vlastiti.

XV

Sudska se rasprava blížila vrhuncu — za nekoliko će minuta biti objavljena presuda. Porota se povukla na vijećanje.

Najveći salun Tonson Cityja, pretvoren u sudsku dvoranu, bio je nakrcan do posljednjeg mjesta. U žamoru bučnih glasova nije se mogla razumjeti ni vlastita riječ.

Među ostalim ljudima sjedili su Chet i Mary-Lou.

Jerry Dwyann je preplašeno sjedio na svom stolcu, nadomak sučeva stola. Njegov bra-

nitelj sjedio je pokraj njega. Pokušao je sve da bi spasio dječaka, ali Chet je ipak vjerovao da mu to neće uspjeti.

Svim su sredstvima pokušavali pokrenuti Jerryja na priznanje, ali je dječak neprestano ponavljao kako je nevinn.

Mary-Lou je blijeda lica sjedila pokraj svoga predradnika. Kada su se vrata susjedne prostorije otvorila i porotnici počeli ulaziti u sudnicu, Mary-Lou uhvati Cheta za ruku. Porotnici zauzmu mjesta, a jedan među njima ustane.

Sjedokosi sudac nekoliko puta tresne čekićem po stolu i u sudnici zavlada tišina.

Sudac pogleda dječaka.

— Ustani, Jerry!

Zatim se okrene porotniku koji je stajao.

— Je li porota donijela odluku?

U sudnici zavlada silna napetost. Tišina je postala gotovo nesnosna.

Porotnik kimne.

— Jest, časni sude — reče glasom što je lagano podrhtavao. — Odlučili smo prema zakonu i savjesti.

Sudac se lećne.

— Je li optuženi kriv ili nedužan?

— Kriv je, časni sude!

Sada u sudnici nastane tako silna buka da je ništa ne bi moglo nadjačati. Nekoliko ljudi čak zaplješe, a Jerry Dwyinn se spusti na stolac.

Drhtao je cijelim tijelom. Zao-kruži pogledom po bučnoj svjetini koja se većinom slagala s porotom, a onda mu se pogled zadrži na Mary-Lou. Djevojka mu se tužno nasmiješi.

Sudac umiri publiku, ustane i pogleda dječaka.

— Prelazim na proglašenje presude. Jerry Dwyinn, osuđen si na smrt vješanjem i bit ćeš obješen za osam dana u svitanje. Rasprava je time zaključena!

Ruka Mary-Lou se zgrči nasmrt blijeda.

Chet je znao da nema riječi kojima bi mogao utješiti rančorovu kćer.

Prvi ljudi pojure napolje, skupe se u male skupine i počnu žestoko raspravljati.

Chet Quade i Mary-Lou ostanu. Quade zapazi likujuće poglede Schoocera i Mortimera, a uskoro im se pridruže još dvojica, Brown i Sinclair.

Chet i Mary-Lou otkoračaju ruku pod ruku kroza svjetinu koja im se razmakne.

Već je odavna prošlo određanih dvanaest sati i Chet je znao kako on i Mary-Lou moraju odmah napustiti Tonson City jer će inače izbiti žestoka borba.

Na ulazu u hotel dočekā ih vlasnik zbunjeno se smiješeći.

— Pretpostavljam da ćete uskoro otputovati — reče i spusti glavu čim ga je Chet oštro pogledao.

– Kako vam to pada na um?
– gnjevno ga zapita Chet. –
Pravodobno ću vas obavijestiti
o vremenu odlaska, a sada nas
pustite unutra, gospodine!

Vlasnik se odmakne. Lice mu
se smrači, a onda iznutra zavri-
šti njegova žena.

Mary-Lou u Chet zastanu u
pola koraka.

– Do večeri moraju ispru-
žiti svoje sobe, jer sam ih iz-
dala drugima. Ne učine li to
dobrovoljno, dovest ću šerifa.

Chet Quade se u dva koraka
nade pokraj vlasnika, uhvati
ga za ovratnik haljetka i po-
digne, a onda opet surovo post-
avi na noge.

– Slušaj me, prijatelju! –
zareži Chet. – Sasvim mi je
svejedno tko te natjerao da
nas izbaciš na ulicu. Mi ćemo
ostati. Jasno?!

Vlasnik problijedi i otetura
natraške čim ga je Chet pustio.

– Ne kazavši više ni riječi,
Chet pride Mary-Lou i povede
je stubištem prema njihovim
sobama.

XVI

– Zar ćeš zaista odjahati u
Mainson, Chete? – zapita ga
Mary-Lou. – Tamo je Harold
Lloyd povremeno odlazio da bi
se, prema svemu sudeći, susreo
s nekom ženom. Ispričala sam
ti to samo zato što je to Jerry
spomenuo.

Chet kimne.

– Upravo tako, mala moja.
Osjećam da će se u Mainsonu
dogoditi nešto što će pridoni-
jeti razjašnjenju slučaja.
Mnogo sam razmišljao u pos-
ljednja dvadeset i četiri sata. U
Tonson Cityju nećemo uznapre-
dovati. Vrijeme prolazi, a dje-
čak sjedi u zatvoru i čeka sma-
knuće.

Mary-Lou šutke kimne.

– Zar nisi guverneru poslao
molbu za pomilovanje? – od-
jednom zapita.

Bivši revolveraš se nasmiješi
da bi je umirio.

– Učinio sam to, Mary-Lou,
ali tko zna što će tamo odlučiti.
Za guvernera je Jerry podmu-
kli zločinac koji je ubio svo-
jega skrbnika.

– Kada ćeš odjahati?

Chet pride prozoru i po-
gleda. Za dva sata zaći će
sunce. Nebo je bilo vedro.

– Odmah – uzvratí Chet. –
Do Mainsona ima najviše de-
set kilometara. Brzo ću ih pre-
valiti. Već sam se pobrinuo za
konja, premda mi momak u
staji nije htio iznajmiti nijednu
životinju. Popustio je tek pošto
se umiješao šerif Doolittle.
Očito su i njemu zaprijetili. Ne
brini, Mary-Lou – progunda
Chet. – Uspjet ću. Nadam se
da će se Doolittle pobrinuti za
tebe. Nipošto ne smiješ napu-
stiti sobu niti ikoga pustiti un-
utra. Obećaješ li mi?

– Dajem ti časnu riječ,
Chete – uzvratí rančerovala kći.

Predradnik napusti hotelsku sobu, a nekoliko minuta kasnije već je sjedio u sedlu.

Tonson City je ubrzo bio iza njega.

Nije se osvrtao iako je znao da mnoge oči promatraju njegov odlazak. Pretpostavljao je da će ga negdje putem pokušati zaskočiti.

Prvih pet kilometara nije se ništa dogodilo iako je prolazio predjelom gusto obraslim grmljem i stabaljem gdje je bilo dovoljno mogućnosti za zasjedu.

Chet je samo naoko opušten neprestano napeto promatrao okolicu i široko obilazio šipražje i šumarke.

Ipak se sve zbilo sasvim drugačije nego je očekivao.

Prepoznao je jahača čim je istjerao svojega konja iz šipražja. Ruka mu se spusti na revolver u koricama, ali se odmah odmakne.

Jahač mu se brzo približi i objema rukama zauzda konja. Očito je čekao Cheta.

Bivši revolveraš zauzda sivca koji počne nervozno poskakivati u mjestu.

Desetak koraka od Cheta stranac zauzda konja i skoči na zemlju. Bio je to revolveraš koji je djevojci prenio upozorenje, a Chet ga je prepoznao prema njezinu iscrpnom opisu.

Nemarnim pokretom stranac potisne prašnjavi stetson na zatiljak i podrugljivo se nasmiješi protivniku.

– Samo dovde, Quade – reče. – Dovde i ni koraka dalje!

– U redu, revolverašu – kimne Quade. – Što se mene tiče, možemo odmah početi. Nemam ništa protiv toga što si radoznao.

Znao je kako je revolverašu naređeno da ga nipošto ne propusti do Mainsona. Chet je sada bio uvjeren da tamo nešto nije u redu. Sjaha ne ispuštajući čovjeka iz vida.

– Ja sam Cheerokee Charlie – naduto se predstavi revolveraš. – Poslat ću te u smrt!

Chet Quade se samo nasmiја.

– Zar da ti zaplješćem, Cheerokee Charlie?

Široko lice revolveraša pocrveni, a usne mu se spoje u usku crtu. Oči su mu zlobno svjetlucale.

Desna mu se šaka raširi nad drškom revolvera poput pandži ptice grabljivice. Zatim povuče...

Bio je brz, vrlo brz, ali ipak nedorastao Chetu koji je imao dovoljno vremena da dobro nacilja, pa ga je pogodio u desno rame želeći ga samo onesposobiti.

Cheerokee Charlie zatetura, okrene se oko vlastite osi, kriknе i padne na tlo.

Ostao je ležati, blijed poput vapna. Ne razumijevajući ništa zurio je u pobjednika.

Chet spusti revolver i pride ranjeniku. Nekoliko koraka od

njega ležao je ispušteni revolver i Quade se sagne da bi ga podigao.

Taj pokret spasi mu život.

U istom trenutku pokraj glave mu prozviždi tane.

Chet se odmah baci na tlo i otkotrlja do stijene što mu je pružala dobār zaklon. Prasnu još jedan hitac. Chet shvati da ima posla s još nekoliko protivnika.

Zacijelo je samouvjereni Cheerokee Charlie htio sam onemogućiti Cheta, a ostali su navalili tek kada je Skullov predradnik sredio njihova druga.

Predradnik proviri iza zaklona i zapazi dvije prilike kako izlaze iza grma i trče prema njemu.

Prije nego je uspio zapucati, začu se pucanj iz revolvera trećeg protivnika koji se bio sakrio iza stabla.

Chet se opet uvuče u zaklon, otkotrlja u stranu i priljubi uz drugi kamen.

Zatim zapuca na dvojicu napadača. Jednog pogodi prvim hicem. Napadač posrćući prijede još nekoliko metara, a zatim padne i beživotno se skotrlja niz padinu poput lutke.

Drugi pronade zaklon i bijesno zapuca u smjeru Cheta Quadea. Nije bio dalje od petnaestak metara.

Chet se ogleda da bi pronašao novi zaklon znajući da će ga revolveraši pokušati uklješetiti.

Skoči poput pantere i pretrči nekoliko metara da bi se skotrljao iza oborenog stabla.

Napadači su ispalili nekoliko hitaca, ali ga nisu pogodili. Umjesto da ostane iza pouzdana zaklona, bivši revolveraš sunu uvis i ispali tri hica u smjeru jednoga razbojnika.

Ni tada nije promašio.

Čovjek padne i ostane nepokretno ležati. Zavlada tišina.

Chet odjednom začuje topot kopita što se brzo udaljavao i osmijehnu se.

Posljednjem je nitkovu očito postalo prevruće i više se nije želio izlagati opasnosti.

Chet pričekao nekoliko trenutaka, jer je i to mogla biti varka: možda je razbojnik otjerao konja, a sam opet legao u zaklon.

Ali ništa se ne pomakne.

Koji trenutak kasnije na udaljenom brežuljku zapazi pobjeglog revolveraša. Obojica razbojnika bili su mrtvi, a i Cheerokee Charlie. Neko zalutalo tane njegovih drugova dokrajčilo mu je život.

Skullov predradnik počeo kopati grob jer nije htio mrtvace prepustiti strvinarima koji su već kružili povrt mjesta borbe.

XVII

— Dodi, Jerry, molim te — reče Mary-Lou Morgan i još se više približi rešetki. Pogleda zgrčeno tijelo na daščanom ležaju. Jerry se tresao od plača.

Dječak joj okrene leđa da bi kradom obrisao suze. Ostanu tako nekoliko trenutaka, a zatim se okrene.

— Dodi, Jerry! Znam da riječi nemaju mnogo smisla i da ne mogu promijeniti tvoju situaciju, ali...

Jerry Dwyann ustane.

Umornim, staračkim korakom pride rešetki. Oko očiju su mu se vidjeli crni kolotovi. Pokuša se nasmiješiti, ali uspije samo tužno iskriviti lice. Zastane i prihvati ruku koju mu je Mary-Lou pružila kroz rešetku.

Tako su stajali nekoliko trenutaka...

Šerif Doolittle, koji je stajao na vratima, ujede se za donju usnu. Iako je Jerry već bio osuđen, šerif je sve više vjerovao u njegovu nedužnost.

— Ne smiješ se predavati, Jerry — prošapta Mary-Lou. — Ništa još nije izgubljeno. Osudili su te, ali ne vjerujem da će presuda biti i izvršena. Pisali smo guverneru, a imamo i još nekoliko aduta u rukavu.

Zgrčeno tijelo se malo opusti. Ipak mu se na licu vidjelo da se već pomirio sa sudbinom.

— Neki su već postali vrlo nervozni. Zaprijetili su nam, a Cheta su čak htjeli i ubiti.

Dječak se zahvalno nasmiješi.

— Mnogo ste učinili za mene, gospodice — reče tiho.

— Da nema vas, ne bih se ničemu nadao.

Glas mu odjednom zapne. Borio se protiv suza, a onda se naglo okrene, potrči prema ležaju, baci se potrbuške na daske i zarine glavu među dlanove.

I djevojka se morala boriti protiv bespomoćnosti koja ju je sve više obuzimala. Pode do Doolittlea i zajedno s njim napusti hodnik s ćelijama.

U uredu bespomoćno pogleda čuvara zakona.

— Znam što ćete mi kazati, gospodice Morgan. I meni je žao što su dječaka osudili na smrt iako ni sudac ni porotnici nisu imali izbora: morali su ga proglasiti krivim. A iskaz svjedoka koji je dječaka u kritično vrijeme vidio u Lloydovoj kući zapečatio mu je sudbinu. Kasnije su pronašli i nož kojim je zločin počinjen i to ispod podnih dasaka u Jerryjevoj sobi.

Mary-Lou podigne glavu.

— Pa to je ono što me najviše zbunjuje... To me uvjerava da je posrijedi davno pripremljen plan. Zar zaista vjerujete da bi dječak oružje kojim je počinio zločin sakrio u svojoj sobi?

Doolittle se gorko nasmiješi.

— Presuda je izrečena i ništa je više ne može promijeniti. Sada se možemo samo nadati da će Chet nešto postići u Mainsonu iako osobno ne vjerujem u to. To je vrlo malo mjesto i, osim jednoga zloglasnog saluna s lakim djevojkama, ne

može čovjeku ponuditi baš ništa.

— Vjerujem u Cheta — tiho reče Mary-Lou. — Ako tamo postoji išta što bi moglo pomoći Jerryju, Chet će to pronaći.

XVIII

Ugledavši prve kuće Chet Quade zauzda konja. Među nekoliko koliba isticala se samo velika kamena katnica.

Posljednjih se kilometara nije dogodilo ništa osobito. Kada je predradnik sjahao ispred velike zgrade, polagano se mračilo. Mainson se doimao sasvim opustjelim, a na prašnjavim ulicama nije bilo nikoga.

Chet se nekoliko puta ogleda, a zatim pride velikim vratima i zakuca. Neka žena otvori mali otvor na vratima i proviri.

Chet dotakne obod šešira.

— Dobro veče, gospodo — pozdravi je.

— Niste li stigli malo prerano, gospodine — zapita hrpavi glas. Chet nije mogao razabrati neznankino lice. — Otvaramo tek za dva sata. Valjda priznajete da se i djevojke moraju odmoriti.

— Mogu li ipak porazgovarati s vama, gospodo? — ustrajao je Chet. — I to upravo s vama!

Nejasno zapazi kako se žena počela smješkati.

— Pa... — počne žena — zapravo nije moj posao da brinem za gospodu.

Žena se sada vrištavo nasmije, a ni Chetu nije ostalo ništa drugo.

— Opet se varate, gospodo — reče naposljetku. — Želio bih zaista samo porazgovarati s vama.

Chet pride bliže i ugleda podbuhlo lice već uvelike ocvale žene. Ljutito je pogleda. Iako je htjela zatvoriti prozorčić, predomislila se.

— Možete mi i ovako kazati što želite, gospodine. Ali morate požuriti, jer nemam mnogo vremena. Za dva sata otvaramo, a do tada moram još mnogo štošta pripremiti.

Chet zamišljeno kimne.

— Preporučili su mi vašu kuću, gospodo — počne oprezno, ali ženino lice ostane nepokretno. — Harold Lloyd mi je prije nekoliko mjeseci pričao o njoj, a kako putujem u Tonson City da bih ga posjetio, odlučio sam najprije svratiti ovamo.

— U redu, udite, gospodine! Haroldovi su prijatelji i moji prijatelji. Otvorit ću vam vrata.

Nekoliko trenutaka kasnije Chet je sjedio s njom u jednoj sporednoj sobi.

— Pa onda uopće ne znate da je Harold mrtav — reče žena i pogleda Cheta koji vješto odglumi iznenađenje i zaprepašteno je pogleda.

— Mrtav?! — začudi se. — Pa Harold je još prije nekoliko tjedana izgledao zdrav kao dren, gospodo! Ne mogu to razumjeti...

— Ubijen je... Nožem.

Chet je nekoliko trenutaka šutio rastvorenih usta, pa na posljétku reče kimajući glavom:

— Zacijelo je to teško pogodilo njegove prijatelje. Sigurno ih poznate? Mislim Schoocera, Mortimera, Sinclaira i Browna.

U ženinu pogledu sada se odrazi nepovjerenje. Napola stisnutih očiju pogleda Skulova predradnika.

— Naravno — reče žena s čudnim prizvukom u glasu. — Raspisali su čak i nagradu za ubojčinu glavu. Osam tisuća dolara, gospodine!

— A jesu li ga već uhvatili?

— Da, gospodina Lloyda je ubio neki šesnaestogodišnji šmrkavac. Sada sjedi u zatvoru osuđen na smrt.

— Onda je sve jasno, gospodo — reče Chet Quade kao da ga ta tema više ne zanima.

— Koliko sam čuo, u vas je ponekad vrlo veselo, ako se smijem tako izraziti.

Žena se nasmiješi, a Chet nastavi.

— Harold mi je pričao kako tada nijedna usta ne ostaju suha.

Žena mu namigne.

— Dakako, možemo i sada otvoriti jednu bačvu. Naravno, ako imate dovoljno dolara.

Moja je kuća nadaleko poznata. Posjećuju nas samo imućni gosti, ali imamo što ponuditi.

Žena ga opet vrebajući pogleda.

— Da, Harold mi je govorio o tome. Što se tiče dolara, ne brinite. Imam ih i više nego dovoljno.

Chet se udari dlanom po džepu haljetka.

— Imam ranč u Koloradu — slaže. — A što se zapravo onda dogodilo? — zapita naslijepo i zapazi kako se žena trznula. — Harold mi je pričao o tome — nastavi smiješeći se. — Znete, gospodo, među nama nije bilo nikakvih tajni. Bili smo kao braća, a i poslovno smo dugo bili povezani.

Trznula je usnama, a pogled joj postane hladan poput leda.

— Želite li me ucijeniti? — zapita odjednom.

Chet je sada znao da je na tragu. U toj se kući moralo dogoditi nešto što nije bilo baš u skladu sa zakonom. I to u vezi s Lloydom i njegovom četvoricom prijatelja.

Samo, Chet još nije znao što je to bilo.

Vlasnica javne kuće ustane. Zabačene je glave netremice gledala u predradnika koji je također ustao.

— Ucijeniti? — zapita Chet i ravnodušno se nasmiješi. — Kako vam pada na um takva podlost? Ta smijem valjda pitati...

U njegovu glasu mogla se naslutiti poruga i to još više uzbudi debelu ženu. Lice joj uočljivo problijedi iako je bilo premazano pòdebljim slojem šminke. Chet shvati kako više ne smije ništa pitati, jer bi žena odmah opazila kako zapravo ništa ne zna o tome.

— U redu, svratit ću kasnije, gospodo — reče sa smiješkom.

Vlasnica mu zlovoljno kimne. U očima joj se nazirao strah.

Chet se uputi prema vratima.

— Nemojte se truditi, gospodo. Sam ću se snaći. Do viđenja!

Nabije šešir na glavu i napusti kuću. Vani duboko udahne svjež noćni zrak neprestano se pitajući koliko će proći do trenutka kada će debela žena nešto poduzeti.

Znao je da je dirnuo u osinjak.

XIX

Predradnik napusti grad i odjaše do brežuljka obrasloga grmljem. Tu sjaha.

Već se odavno spustila noć, a u salunu su se upalila prva svjetla.

Tada mu pažnju privuče velika skupina jahača koji su dolazili iz smjera Tonson Cityja. Ispred kamene kuće zauzdaju životinje, ali samo jedan iskoči iz sedla.

Chet zapazi kako i neznanac na osvijetljenim vratima razgovara s debelom ženom. Nije potrajalo dugo, a tri čovjeka nestanu u kući, dok ostala četiri potjeraju konje da bi ih zauzdali već poslije nekoliko stotina koraka. Vezali su ih za jedno stablo.

Chet je sada znao da ti ljudi vrebaju upravo njega.

Prode pola sata, a ništa se ne pokrene. Kao da je cijelo mjesto zamrlo.

Chet se počeo šuljati i sasvim se nećujno približi zgradi. Svakih nekoliko metara je zastajao i osluškivao.

Mjesec još nije bio izišao i bilo je mračno kao u rogu. Vjetar je šuštao u krošnji drevnog hrasta čije su se grane nadvijale nad krov kamene kuće.

Stigavši do stabla, toliko debeloga da bi ga tri odrasla čovjeka jedva mogla obujmiti, Chet još jednom oslušnu.

Do tada ga nitko nije opazio. Oprezno i nećujno popne se na stablo pronalazeći nogama i rukama oslonac na kvrgavu deblu. Naposljetku pogleda kroz prozor neke osvijetljene sobe i zapazi oskudno odjevenu djevojku.

Chet zajaše debelu granu što se pružila nad ravnim krovom i počne se polagano pomicati po njoj, uvjeren da će mu uz nešto spretnosti poći za rukom da se spusti na kuću.

Poslije nekoliko minuta visio je povrh krova. Grana se počne polagano svijati naniže.

Bio je to presudan trenutak. Chet je znao kako sada mora biti munjevit kako ga ne bi zapazili momci koji zacijelo negdje vrebaju. Chet naposljetku ispusti granu i gipko poput mačke dočeka se na ravnom krovu.

Sav napet zurio je u tamu, ali se ništa nije micalo. Otpuže do nekoliko koraka udaljenog žlijeba.

Odahne ustanovivši kako kapak na krovu nije zaključan. Oprezno ga počeo otvarati stalno se ogledavajući. Posvuda je vladao mir.

Zaviri unutra i opazi strme ljestve. Otvor je bio dovoljno širok da bi se kroz njega moglo provući mršavo Chetovo tijelo, pa se uskoro predradnik nade u mračnoj prostoriji. Kroz krovni otvor upadalo je samo blijedo svjetlo zvijezda.

Ubrzo otkrije neka vrata. Oprezno ih otvori, ali ipak nije mogao izbjeći škripanje. Pred njim je bio dugačak neosvijetljen hodnik. Chet se odšulja dalje.

Začuvši neki šum, htjede se okrenuti, ali uto mu netko zabije cijev revolvera među lopatice, a oštri glas zareži:

— Ne miči se, Quade! Napokon te imamo! Što se mene tiče, možeš odmah napisati oporuku!

XX

Mary-Lou se lećne. Neki ju je sumnjivi šum prenuo iz drijemeža.

Uspravi se gornjim dijelom tijela i počeo osluškivati u tamu. Kroz otvoren prozor neprestano je dopirala buka s glavne ulice.

Djevojka pride k vratima i nasloni uho na grubo drvo. Sada je jasno razabirala korake u hodniku i lagano škripanje podnih dasaka.

Uskoro začuje i nečije ubrzano disanje.

Uplaši se i pohrli do postelje da izvuče svoj deringer ispod jastuka. Ukočenim je pogledom zurila u kvaku što se polagano pokrenula nadalje. Vrata su bila zaključana i nekoliko trenutaka kasnije Mary-Lou začuje promuklu kletvu: čovjek pred vratima je ustanovio da neće moći u sobu.

Rančerova kći se odmakne nekoliko koraka, usmjeri cijev deringera u vrata i zadrži dah.

Drhtala je od straha i groznice razmišljala što bi mogla učiniti. Najradije bi na sav glas zazvala u pomoć, ali se još nadala da će se neznamac predomisliti i otići.

No nezvani gost nije odustajao. Navali cijelim tijelom na vrata koja su počela podrhtavati pod snažnim pritiskom.

Mary-Lou shvati da će uskoro kraćun popustiti.

Ustukne prema prozoru ne ispuštajući oružje iz drhtave ruke.

Na ulici je vladala uobičajena vreva. Nitko se ni ne osvrne prema djevojci na prozoru.

Upravo htjedne povikati u pomoć kadli s vrata začuje mukao udarac, a zatim se nešto teško stropošta na pod, kao da je netko oboren snažnim udarcem. Uto začuje kucanje i glas Mervina Doolittlea.

— To sam ja, gospodice Morgan. Opasnost je prošla, ako ste je uopće i opazili. Otvorite mi vrata, molim vas. Oborio sam momka i htio bih samo provjeriti je li kod vas sve u redu.

Djevojci lakne.

Otvori.

Treperavo svjetlo petrolejke osvijetli joj još blijedo lice. Prepozna šerifa Doolittla i ugleda nepoznata čovjeka kako potrbuške teži na podu. Kako se upravo tada neznanac stenjući pokrenuo, Doolittle izvuče revolver. Ošamućeni se čovjek jedva pridigne u sjedeći položaj i tako ostane. Rukama se uhvatio za bolno mjesto na glavi i zbunjeno gledao čuvara zakona.

— Tako, moj mladiću — reče Doolittle. — Kolt sam ti već oduzeo, a sada ću te otpratiti u zatvor. Ne bih ti savjetovao nijedan krivi pokret, jer se inače više nećeš radovati životu. Jasno?!

Razbojnik psujući ustane.

— Odmah ćeš dobiti preko gubice, mladiću — zaprijeti mu Doolittle, a zatim se okrene djevojci ne ispuštajući čovjeka iz vida.

— Vratite se u sobu, gospodice. Možete mirno spavati. Ja sam tu.

Crnokosa mu se djevojka zahvalno nasmiješi i vrati u sobu, a Doolittle gurne zarobljenika ispred sebe i povede ga u zatvor.

XXI

Chet Quade se polagano okrene svom protivniku. Tijelo mu je u neosvijetljenu hodniku vidio samo kao tamnu, nejasnu sjenu. Znao je da će sve propasti ne pode li mu za rukom da smjesta slisti napadača.

Revolver mutno zasja na svjetlu što je upadalo kroz nekoliko koraka udaljen prozor. Chetove su ruke bile u visini ramena, a razbojnik udaljen najviše korak.

Sad ili nikad! Chet munjevito zamahnu nogom i izbije protivniku oružje iz ruke, a onda ga obori udarcem šake. Razbojnik se stropošta na pod.

Chet uvuče ošamućenoga u prostoriju s krovnim otvorom, sveže ga i stavi mu rupčić u usta. Tada opet napusti prostoriju i oprezno se došulja do stubišta.

Nije čuo nikakve šumove.

Nekoliko stuba zaškripi iako je Chet hodao vješto i gipko poput mačke. Naposljetku stigne na donji kat i opet zade u dugačak hodnik. Sa svake su strane bila nanizana vrata.

Zatim otkrije drugoga stražara koji je na suprotnom kraju hodnika sjedio na podu okrenuvši mu leđa. Stražar nije ništa slutio.

Chet mu se nečujno približi na dva koraka, a tada se razbojnik odjednom okrene kao upozoren šestim čulom. Zaprepašteno je zurio u Skullova predradnika, ali prije nego što je uspio išta zaustiti Chet udari i prvim ga udarcem obori.

Sveže razbojnika njegovim vlastitim naramenicama, a rupcem mu začepi usta. Znao je da je u kući još samo jedan razbojnik, ali ne i gdje je.

Odjednom se otvore neka vrata. Quade usćukne do suprotnoga zida, pa ga nije zahvatio snop svjetla što je ispao iz sobe. U ruci mu zasja revolver.

Vlasnica javne kuće izide u hodnik. Cheta još nije bila otkrila, jer su joj se oči sporo privikavale na tamu hodnika.

Chet se jednim skokom nade pokraj žene koja se silno uplaši i položi joj dlan preko usta.

Gurne debelu vlasnicu na traga u sobu i ustanovi da unutra nema više nikoga.

– Ni glasa! – prosikće. – Nemojte ni pisnuti! Inače će vam to biti posljednji put!

Žena je stajala kao skamenjena, a nije se pomakla ni kada joj je Chet skinuo dlan s usta. Goleme su joj se grudi teško nadimale i spuštale ispod svilene haljine.

– Tako, gospodo – reče Chet i namrgodi se kao da je spreman na sve. – A sada ćete razvezati jezik, jer inače nećete dobro proći.

Chet posegne u unutrašnji džep haljetka i pokaže joj zvijezdu federalnog šerifa. To je odmah djelovalo.

Žena otetura nekoliko koraka natraške i svali se u naslonjač koji zaškripi pod njenom težinom. Chet joj sjedne sučelice pošto je zatvorio vrata kračunom.

Pod debelim slojem šminke žena je problijedila poput krede, a onda podigne obje ruke kao da se namjerava braniti.

– Nemam nikakve veze s tim, gospodine Quade – započne naposljetku dršćućim glasom. – Zaista nemam! Dovedli su mi tu ženu u kuću, a ja sam je samo sakrila.

– Koju ženu?

– Pipničarku iz nekog saluna u Tonson Cityju, gospodine. Moram je pričuvati nekoliko dana. Dalje ništa ne znam. Da je dovedem?

Chet razmisli i pokuša ustanoviti nije li posrijedi lukava stupica.

Naposljetku kimne.

– U redu, gospodo... Povedite me k njoj. Ipak morate znati da ćete se vrlo loše provesti, upustite li se u dvostruku igru.

Žena također kimne i ustane iz naslonjača. Izidu kroz druga vrata i dodu u podrumsku prostoriju.

Vlasnica izvuče ključ iz džepa haljine i otvori vrata. Chet dohvati petrolejku sa zida i osvijetli prostoriju.

Žena što je ležala na daščanom ležaju polagano uspravi gornji dio tijela. Kosa joj je bila bakrenastocrvena. Chet shvati da ju je već vidio: poslužila ga je u nekom salunu kada je bio naručio viski.

Lice joj se ponešto udobrovolji čim je prepoznala Quadea. Ustane i okrene se debeloj ženi. U prvom se trenutku činilo da će joj skočiti za vrat, a onda se već podignute ruke odjednom spuste.

– Dobro je što ste me pronašli, gospodine Quade – reče tiho. – Prije nego što sam stigla do vas, oteli su me i dovukli ovamo. Na žalost, u početku vam nisam dovoljno vjerovala, jer vas nisam poznavala, a kada je šerif doveo Jerryja, razbojnici su me odmah šćepali. Ja sam Jerryjeva majka.

– Što?!

Chet je bio sav u čudu, jer se sjećao kako mu je Jerry kazao da su mu roditelji mrtvi.

Smiješak uljepša ogorčeno lice dječakove majke.

– Nitko nije to znao, gospodice Quade. Čak ni Jerry ne zna da sam mu majka. Ponovo sam ga pronašla tek prije pola godine, ali sam tada mislila da će mu u gospodina Lloyd, biti bolje nego sa mnom. Duga je to priča, gospodine Quade, a sada nemamo dovoljno vremena.

Žena zašuti.

Bore na njezinu nekoć lijepu licu sada se prodube.

Iako još nije mogao sve shvatiti, Chet je slutio da se uvelike približio cilju.

– Tko vas je oteo, gospodo?

– zapita.

– Schoocer, Brown, Sinclair i Mortimer. Oni su to naredili – uzvratila žena. – To su bili prijatelji Harolda Lloyd. Nekako su doznali da sam Jerryjeva majka, pa su me morali ukloniti s puta da im ne bi propao cijeli plan. Znam, naime, zbog čega je ubijen Lloyd. Nije bilo osobito teško to ubojstvo podvaliti mojem sinu.

Jerryjeva majka zašuti i mrko pogleda vlasnicu javne kuće koja se blijeda lica nasloni na podrumski zid i spusti glavu.

– Moram sve doznati, gospodo – reče Chet. – Zašto je Lloyd ubijen?

– Zbog toga jer je ucjenjivao svoje prijatelje – odgovorila žena.

– A zbog čega?

Debela vlasnica zaprepašteno podigne glavu shvativši

kako Chet uopće ne zna što je posrijedi. Jerryjeva majka odmah nastavi:

— Schoocer, Sinclair, Brown i Mortimer su jednom ovdje priredili orgiju i tada je jedna djevojka smrtno stradala. Ne zna se tko ju je ubio, ali svakako je to bio jedan od njih četvorice. Harold Lloyd je to doznao i ucjenjivao ih. Znali su se obraniti samo time što su ga ubili, a Jerry im je dobro došao. Sve su sredili tako da sumnja padne na njega.

Žena pogleda Cheta.

— Kako je Jerryju?

Predradnik samo kimne. Još je bio zbunjen svime što je doznao.

Ali bilo mu je jasno da još nije dobio igru. Ispred kuće vrebala su četvorica razbojnika.

Oštro pogleda vlasnicu.

— Je li sve to točno, gospodo? U kući se zaista dogodio zločin koji je kasnije zataškan?

Žena samo kimne.

— A počinili su ga Jay Schoocer, Alf Mortimer, Terence Brown i Jason Sinclair?

Žena ponovo kimne.

— Možete li se na to zakleti pred sudom?

Oklijevala je. Međutim, čim je zapazila kako se lice Cheta Quadea počelo mrštiti, kimne nekoliko puta.

— Da, mogu, gospodine Quade. Ali ja nemam nikakve veze sa smrću djevojke, kao ni s ubojstvom Harolda Lloyda, a nisam ni otela gospodu Hansen.

Chet pogleda majku Jerryja Dwynna.

— Moj se suprug zvao Dwynn — tiho reče žena, a zatim mehaničkim pokretom ruke prijede preko očiju kao da želi otjerati neke mučne slike. — Kad sam pobjegla od njega, počinila sam najveću grešku u svom životu. Kasnije sam opet uzela djevojačko prezime.

Žena zašuti.

— Tako, gospodo — reče Chet vlasnici javne kuće. — Biste li mi kazali kako se zovete?

— Susan Pearson — promrmlja debela žena.

— U redu, gospodo Pearson. Vas i gospodu Hansen odvest ću u Tonson City da biste dale izjave u zapisnik. Vi ste najvažnije svjedokinje. Pristajete li?

Jerryjeva majka odmah kimne, a Susan Pearson odmahne rukom. Od silnog straha lice joj se doimalo upalilo i sivilo.

— Ispred kuće vrebaju četiri revolveraša — reče lomnim glasom. — Sve će nas ubiti.

Chet se nasmiješi.

— S tim ćemo klipanima već izići na kraj, ali najprije moramo odvesti na sigurno one momke u kući

XXII

Predradnik uleti u sobu poput podivljala bizona. Ljubavni se par prene.

Razbojnik odmah ustane i posegne za pojasom s revolverom što je visio preko naslona stolca, ali Quade je bio brži. Munjevito ga tresne drškom revolvera po glavi.

Razbojnik zastenje i sruši se.

Onesviještenog revolveraša Chet odnese u podrumsku prostoriju u kojoj je bila zatočena Jerryjeva majka. Ostalu je dvojicu već bio prenio tamo.

Tada čvrsto sveže i trećega, pa pažljivo zaključa vrata.

— Što ćemo sada? — zapita gospoda Hansen.

Chet se okrene vlasnici kuće:

— Namamit ćete ona četiri momka u kuću, gospodo. Prisjetite se kakve zgodne varke! — To je izrekao glasom koji nije trpio nikakva protivljenja.

— Što će biti sa mnom? — zaprepasti se vlasnica. — Što će se dogoditi kada šerifa izvijestimo o svemu?

— Ništa, gospodo — odmah joj odgovori Chet. — Kazna će biti vrlo blaga iako ste prikrivali zločin. Bit ćete krunska svjedokinja i mislim da će sudac biti vrlo blag.

Ženi očito lakne. Na licu joj se opet pojavi boja. Naposljetku kimne.

— U redu, gospodine Quade. Izići ću i dovesti dva momka.

— Samo neka vam ne padne na um da ih nahuškate na mene. Prvi ćete metak vi dobiti.

Susan Pearson kimne, otvori vrata i nestane u mraku. Bivši revolveraš pohita u sporednu sobu i proviri kroz prozor.

Odmah vidje Susan Pearson čiju je svijetlu haljinu bilo nemoguće previdjeti. Žena načini desetak koraka, zastane i oslušne u mrak, pa snažno povika:

— Hej, Tob, Frank! Dodite! Moram vam nešto kazati.

Isprva se ne dogodi ništa, a zatim se počnu približavati polagani koraci. Iz suprotnih se smjerova pojave dva čovjeka držeći spremne revolvare.

Zastanu nekoliko koraka ispred Susan Pearson i upitno je pogledaju.

Chet je čuo svaku riječ.

— Udite. Ne vjerujem da će se onaj Quade još jednom pojaviti. Zacijelo je odjahao u Tonson City. Možda je naslutio stupicu koju ste mu postavili. Dodite i proživite koji lijepi sat. Charlie i Billy neka dotad ostanu napolju, a vi ćete ih opet smijeniti.

Nitkovi kimnu i podu za gospodom Pearson koja se brzim koracima približi kući.

Chet se zadovoljno nasmiješi i vrati u hodnik, a zatim gurne gospodu Hansen u sporednu sobu. Sam se postavi u mrtvom kutu pokraj ulaznih vrata.

Krilo što se otvorilo gotovo sasvim pokrije Cheta Quadea koji pričekava da razbojnici prokrče nekoliko koraka, a zatim ih svom snagom udari drškom revolvera u glavu. Stro-poštali su se gotovo istovremeno. Već nekoliko minuta kasnije nadu se zajedno sa svojom trojicom drugova u podrumskoj prostoriji.

— Lijepo ste to izveli, gospodo — pohvali Chet debelu kućevlasnicu.

Ona samo uzdahne.

— Nadam se samo da ćete nekako izići na kraj i sa Schoocerom, Brownom, Mortimerom i Sinclairom, inače će me ubiti — zloslutno reče. — Izgubite li tu bitku, gospodine Quade, umrijet će ne samo Jerry nego

i gospoda Hansen i ja, svi koji znaju za zločin.

Chet je to znao. Nadao se samo da će ipak uhapsiti i četvoricu zločinaca u Tonson Cityju.

— Još moramo svladati ostalu dvojicu nitkova — reče. Susan Pearson se kiselo nasmiješi.

— Nekako ću to izvesti... Kažem li tim momcima nešto o svojim djevojkama, stići će trčecim korakom. Vjerujte, gospodine Quade.

Uskoro se i posljednja dvojica razbojnika sruše pod Chetovim udarcima i završe u podrumskoj prostoriji.

U tom se trenutku začuje topot kopita. Tri se jahača približe punim trkom i ispred kuće iskoče iz sedla. Glasan se smijeh prolomi kroz noć, a zatim se začuje i kucanje na vratima.

Na licu Susan Pearson odrazi se razočaranje.

— To su prvi gosti, gospodine Quade — reče žena. — Što da uradim?

Chet nije dugo razmišljao.

— To me se ne tiče, gospodo. Vaše će djevojke već nekako izići na kraj s njima, ali vi morate u Tonson City.

Susan Pearson, kimne.

— U redu. Pustit ću goste u kuću. Dolores će se pobrinuti za njih.

Nekoliko minuta kasnije Chet je s dvjema ženama jahao u Tonson City.

Napredovali su vrlo polagano, jer je gospoda Pearson počela jaukati već poslije tri kilometra. Sve je češće Chet morao zaustavljati njena konja i umirivati debelu ženu koja je glasno stenjala:

— Ta smiri se, Susan — začuje se u tom trenutku glas gospode Hansen. — Uskoro ćemo stići u Tonson City, a dobro znaš da ne smijemo izgubiti ni trenutka. Ona četiri nitkova neće mirno sjediti i vrtjeti palcima. Ne prime li ubrzo vijest da su njihovi ljudi ubili gospodina Quadea, pojavit će se osobno ili će poslati još nekoliko grubijana, a onda ćeš imati valjanih razloga da se izjadaš.

Te su riječi djelovale.

— Dobro... Prikupit ću sve snage.

Gospoda Pearson potjera konja. Pošto su prevalili otprilike šest kilometara, ugledaju skupinu jahača što su se u punom trku pojavili između dva brežuljka.

Chet zauzda konja, a i obje žene zaustave svoje životinje.

— Sklonite se iza grmlja! — tiho im dovikne Chet i povuče konja u visoko šipražje. Žene također ujašu.

Predradnik ranča Skull pogleda trojicu nepoznatih jahača koji su morali projahati pokraj njih otprilike na dohvat kamena. Očito su jahali u Mainson.

Dakako, to su mogli biti ljudi koje je unajmila zločinačka četvorka iz Tonson Cityja, ali jed-

nako tako posrijedi mogu biti građani koji su se samo htjeli rasonoditi u Mainsonu, pa zato Quade nije htio ništa poduzimati.

Kada su neznanci projahali mimo šipražja, Chet pogleda žene. Susan Person se bila skutrla u sedlu, a na licu joj je tatrao izmučen smiješak.

— Eto, uspjeli smo — reče Chet. — Grad je iza onih brežuljaka.

Stotinjak koraka ispred prvih kuća Chet zauzda konja i iskoči iz sedla, pa pomogne ženama da i one sjašu.

— Sada ćemo pješice. Želio bih da nezapaženo stignemo do šerifova ureda — reče Quade, pa se okrene Jerryjevoj majci. — Hoćete li poći prvi, gospodo? — zapita je. — Zacijelo znate kako možemo do šerifa a da ne upadnemo u oči.

Gospoda Hansen mu pride.

— Hoćete li, molim vas, prešutjeli Jerryju da sam mu majka? Znam da sam teško pogriješila, ali porazgovarat ću s njim tek kada sve prode.

Predradnik kimne.

— Dakako, gospodo. Povedite nas!

Nezapaženo su došli do šerifova ureda.

Tonson City je bio bućan kao i uvijek u to vrijeme. Chet je vjerovao da se na otvorenoj cesti nitko neće upustiti ni u što iako zacijelo barem jedan razbojnik drži na oku ured.

Uspjeli su u svome naumu i uskoro bili na sigurnom.

Zaprepašteni Mervin Doolittle razrogači oči, a i Ken Budrose koji je bio s njim.

Hej, Quade, koga nam to dovodite?

Chet pažljivo navuče zavjese, pa ih izvijesti o svemu. Objasni zločinačko djelovanje Mortimera, Browna, Sinclaira i Schoocera, a potom su Susan Pearson i Mary Hansen dale izjave u zapisnik.

Nekoliko su trenutaka svi šutjeli jer je Doolittleu i Budroseu trebalo vremena da shvate toliko začudujućih vijesti, a i nije im bilo lako priznati koliko su pogriješili žigosavši Jerryja Dwyanna ubojicom.

Onda Doolittle upitno pogleda Quadea.

— A što sada? — zapita gorko se smiješeći. — Glupo pitanje, zar ne? Ionako mi ne preostaje ništa drugo nego da uhapsim ona četiri momka. Bože, u gradu će izbiti ustanak.

Chet ustane i odlučnom kretanjem izvuče iz džepa zvijezdu federalnog šerifa, pa je prikači na haljetak.

Doolittleu i Budroseu malne ne ispadnu oči. Borili su se za zrak poput riba na suhom.

— Lijepo ste nas povukli za nos, šerife — kiselo se nasmiješi Doolittle.

Chet se samo nasmiješi.

— Osobno ću uhapsiti onu četvoricu, a vas ćete mi dvojica samo pokrivati leđa. No možda bi ipak bilo bolje kada bi jedan ostao pokraj žena. One su glavni svjedoci i ništa im se ne smije dogoditi.

Doolittle kimne.

— Obje ću zatvoriti u ćeliju. Tamo će biti na sigurnom. A zatim ću poći s vama, gospodine Quade. Ne vjerujem da će se četvorica zlikovaca opirati. Sredili ste im većinu revolveraša.

Budrose stane pokraj šerifa.
— Ostani sa ženama, Mervine, a ja ću poći s gospodinom Quadeom i pokrivati mu leđa. Nemoj se protiviti! Mladi sam i bolji na koltu.

Chet se složi s tim prijedlogom, a zatim se okrene ženama.

— Neću u zatvor — zacvili gospoda Pearson.

— U zatvor idete samo zbog zaštite, gospodo — umiješa se gradski šerif. — Samo zbog toga da vam se ništa ne bi dogodilo. Važna ste svjedokinja. Dovoljno je samo jedno revolversko tane da vaše svjedočenje izostane, a u zatvoru vas nitko neće moći tako lako ustrijeliti kao u hotelskoj sobi ili negdje drugdje.

Lice gospode Pearson se opusti. Tada je i Jerryjeva majka počne nagovarati, pa vlasnica javne kuće naposljetku pristane.

Chet upitno pogleda Budrosea.

— Polazim, šerife. Najprije ću dovesti Schoocera, a zatim Mortimera.

— U redu — progunda Budrose. — Što se mene tiče, možemo poći. Tko bi mogao pomisliti da se ta četiri čovjeka kriju iza cijele stvari!

XXIV

Chet Quade prijede na drugu stranu glavne ulice. Na grudima mu je svjetlucala zvijezda federalnog šerifa. Brzim se korakom približi liječnikovoj kući, ali je obide i zaustavi se pred stražnjim ulazom.

Učini mu se da je kuća napuštena. Ni u jednoj prostoriji nije gorjelo svjetlo.

Vrata nisu bila zaključana, pa Chet uđe i zastane osluškujući. Za nekoliko minuta pretraži cijelu kuću, ali Jaya Schoocera nije bilo unutra.

Chet se sada zaputi u prodavaonicu koja je još bila otvorena. Nekoliko se ljudi guralo između naslagane robe i dugačke tezge, ali među njima nije bilo vlasnika.

Skullov predradnik pride ženi za tezgom koja ga je upitno promatrala.

— Mogu li porazgovarati s gospodinom Mortimerom?

Žena slegne ramenima.

— Žao mi je, gospodine. Nije ovdje. Zacijelo je pošao na pice. Dodite do jedan sat. Do tada će se vratiti.

Žena je zacijelo tek sada opazila šerifsku zvijezdu, pa znatiželjno produži:

— Što želite od mogega supruga, šerife? Zar je nešto učinio?

— Potrebno mi je samo jedno obavještenje, gospodo — odgovori Quade. — Navratit ću opet.

Zatim iziđe iz prodavaonice i zaputi se preko ulice u redakciju »Tonson City Stara«, ali je i tamo sve bilo u mraku.

Suučesnici su se zacijelo negdje sastali da bi se posavještovali o novonastaloj situaciji ili su naprosto pobjegli, pa već imaju nekoliko kilometara prednosti.

Chetu je sada preostalo samo da posjeti Terencea Browna kojemu je pripadalo nekoliko saluna i restoran.

Približi se »Cattle Saloonu«, jednom od najvećih u Tonson Cityju.

Unatoč mnoštvu gostiju za barom, Chetovu pažnju privuku dvojica koji su ga netremice promatrali i odmakli se od bara čim se zaputio prema stepenicama što su vodile u privatne prostorije.

— Stani, Quade!

Chet zastane u pola koraka i okrene se ljudima što su se progurali do polovice prostorije i gnjevno ga promatrali.

Žamor utihne, a nekoliko se muškaraca hitro skloni da bi revolverašima oslobodili prolaz.

Chet reče posve mirno:

— Slušajte me, ljudi. Ako baš želite vruće olovo, dobit ćete ga, ali vam želim objasniti da ćete napasti federalnog šerifa. Prije to niste mogli znati, no sada me možete pogledati izbliza. Birajte!

Quade zašuti. Poput pantere vrebao je obojicu revolveraša.

Nakon nekoliko trenutaka punih napete neizvjesnosti revolveraši kao po zapovijedi odmaknu ruke od revolvera i otpuste se, a jedan progovori:

— U redu, šerife. Nismo znali da je pred nama federalni šerif. Ispadamo iz igre.

Chet je i dalje bio oprezan i spreman da munjevito reagira i tek kada su se revolveraši vratili baru, znao je da je preskočio još jednu prepreku.

Sada opet nastane žamor. Svi su zurili u Cheta koji se već penjao stepenicama. Buka mu ostane iza leđa.

U hodniku su bila troja vrata. Chet se prikradao s revolverom u ruci ne vjerujući

da će se zlikovci — ako su tu — predati bez borbe.

Osluškujući zastane pred prvim vratima, ali nije ništa čuo. Odsulja se do sljedećih jer mu se činilo da je iznutra čuo neobičan šum.

Duboko udahne, a zatim se baci na vrata koja se treskom otvore.

Chet utrči u prostoriju držeći otkočen kolt u ruci, a zatim se skameni...

Mary-Lou je svezana sjedila na stolcu, a sa svake su joj strane stajala dvojica muškaraca. Dvojica su od njih usmjerili revolvere u djevojku koja je blijeda poput stijene promatrala Cheta.

XXV

— Ostavi se toga, pasji sine, inače ćemo napuniti djevojku olovom.

Chet je znao da misle ozbiljno.

Zurio je u četvoricu muškaraca, zatim pogleda Mary-Lou, pa revolver u svojoj ruci.

Jedva se svladavši, Chet progovori čvrstim glasom:

— Sada ćete odbaciti oružje, ljudi! Vaša je igra završena. Gospoda Pearson je sve priznala. Možete samo pogoršati položaj!

Alf Mortimer se zlobno nasmija.

— Visjet možemo samo jednom, Quade. Samo jednom!

Misli na to i poslušaj naše zapovijedi, jer će se inače djevojka grdno provesti. Spremni smo na sve, Quade!

Brown, Schoocer i Sinclair kimnu na te riječi.

— Želimo samo nestati, Quade. U Tonson Cityju smo sve prokockali. Nismo razbojnici. Sve je bio samo stjecaj nesretnih okolnosti. Ne tjeraj mak na konac! Djevojka će odjahati s nama nekoliko kilometara, a onda ćemo je pustiti. Da si još malo zakasnio ne bi nas bio zatekao. Vjerovali smo da će te naši ljudi ipak srediti... Ipak si uspio, Quade. Svaka ti čast! Međutim, tvoj trag završava, upravo ovdje!

Chet stresе glavom.

— Nećete daleko stići. Budite razumni! Vaši su zločini svima poznati i...

— Dosta! — drekne Schoocer i zakrene cijev revolvera što je dosad bila usmjerena u glavu Mary-Lou prema predradniku.

Sada je još samo Mortimer nišanio u djevočinu glavu, a Brown i Sinclair su ostavili revolvere u koricama. Chet je imao dojam kako su mu protivnici poprilično nevješti u baratanju oružjem koje su očito nosili manje-više zbog zastrašivanja.

Kucnuo je trenutak odluke.

Hladnokrvno razmisli o svojim i izgledima djevojke koja je vezana sjedila na stolcu i promatrala ga razrogačenim očima.

Međutim, odluku je neočekivano donijela baš ona izloživši pri tom svoj život opasnosti. U hipu se baci naprijed i prevali na pod. Četiri se zlikovca zaprepaste. Očito nisu računali s takvim obratom.

Chet se munjevito baci u stranu i izmakne tanetu iz Schoocerova revolvera. Još u zraku je nanišanio i zapucao, a

tane sigurno pogodi zlikovca. Schoocer se zateturio na traške, udario u zid i beživotno svalio na pod.

Chet Quade je sve to zapazio samo krajičkom oka jer je svu pažnju morao posvetiti Mortimeru koji se u međuvremenu pribrao i počeo bjesomučno pucati.

Trgovac je bio nevješt strijelac i oba mu hica promaše. Tanad se zarine u pod pokraj Skullova predradnika.

Tada Chet opali.

Njegovo tane izbije Mortimeru oružje iz ruke, a trgovac krikne i zatetura se. Terence Brown i Jason Sinclair naglo odmaknu šake od drški svojih revolvera i podignu ruke iznad glave. Na licima im se odrazi silan strah.

Chet ustane.

Barutni mu je dim nagrizaо оči. Hladnim pogledom odmjeri četiri raskrinkana gradanina Tonson Cityja.

Brown i Sinclair ustuknu sve do zida, Mortimer je šutke sjedio na podu, a Schoocer ležao poput mrtvaca, zacijelo onesvišten.

Chet polagano zakoraknu i klekne pokraj Mary-Lou koja je još ležala na podu. Djevojka mu se nasmiješi.

— Oslobodi me već jednom, Chete... Zar misliš da uživam ležeći ovako potrbuške?

Jednom rukom Chet izvadi nož iz džepa i prereže joj sponе. Pri tome je u drugoj ruci držao revolver usmjeren u četvoricu zlikovaca.

Teško dišući, Mary-Lou ustane.

— Dobro si to izvela, mala moja — reče predradnik. —

Već sam namjeravao odu-
statu...

— Pročitala sam t' to s lica,
Chete — prošapta Mary-Lou.
— Zbog toga sam sve stavila
na kocku, a sreća je bila na
našoj strani!

Schoocer zastenje i preo-
krene se na leđa. Košulja i ha-
ljetak su mu pocrvenjeli od
krvi. Ledima se nasloni na zid.
Bio je blijed poput vapna, a
pogled mu je odražavao bol i
pomirenost sa sudbinom.

— Potrči i dovedi Doolittlea!
— reče Chet Mary-Lou.

U tom mu se trenutku iza
leđa pojavi Ken Budrose.

— Stigao sam prekasno, zar
ne? — reče i odmjeri zlikovce
sumračnim pogledom. — S
vama je sada svršeno! Nije mi
samo jasno kako ste nas mogli
toliko dugo povlačiti za nos?

Chet se ponovo obrati Mary-
Lou.

— Hajde, dovedi Doolittlea!
Za Budrosea ima drugog posla.
Uostalom, nitko se ne smije
miješati u nadležnost grads-
kog šerifa!

Rančerova kći otrči, a Bu-
drose upitno pogleda Quadea.

— Odjahat ćete u Mainson,
šerife. Odande ćete dovesti se-
dam razbojnika što sam ih zak-
ljučao u podrumsku prostoriju.
Doolittle i ja ćemo već nekako
izići na kraj s ovima ovdje.

Ken Budrose odmah krene.

Jason Sinclair se odjednom
obradi Quadeu glasom koji je
drhato od silnog uzbuđenja:

— Sto tisuća dolara, gospo-
dine Quade, ako nas pustite.
Platit ćemo vam u gotovini! Bit
ćete bogat čovjek... Sto tisuća!
Toliko novca više nikad nećete
vidjeti na jednoj hrpi!

Chet Quade se podrugljivo
nasmiješi.

— Zar zaista vjerujete da
možete kupiti cijeli svijet samo
zato što ste se nagražili
novca? Vaš me novac nimalo
ne zanima! Odsad ćete šutjeti!
Usta ćete smjeti otvoriti tek
pred sućem. Možda će vas on
htjeti slušati.

Nekoć ugledni građani
zadrhtaše od straha.

XXVI

— Dodi, Jerry — reče Doo-
little i otvori rešetkasta vrata.

— Tvoja je nedužnost doka-
zana. Sve je dobro svršilo.

Jerry nesigurna koraka
izide iz ćelije i zastane pred
Quadeom koji mu, pomalo i
sam zbunjen, prođe rukom
kroz kosu.

— Dodi, mladiću! — reče mu
predradnik. — Već te očekuju
u hotelu. Mary-Lou je naručila
svečani ručak za tebe. Jednu
stvar moraš zauvijek upamtiti:
jednu gospodicu se nipošto ne
smije ostaviti da čeka!

Gradski im šerif pride smije-
šeći se i reče:

— Mogu se samo ponadati
da sam i ja pozvan. Nisam li?

— Naravno, šerife. Već nas
čekaju.

Nekoliko minuta kasnije
stignu u hotel. Premda je do
ponoći manjkalo još samo ne-
koliko minuta, Mary-Lou je
uspjela pribaviti sve što je po-
trebno za malu svečanost.

Odmah zagrlji Jerryja.

— Imamo još jedno iznenađe-
nje za tebe — reče mu
Mary-Lou pošto su sjeli za stol.
Jerry tek tada opazi da je
jedno mjesto prazno.

Upitno pogleda Mary-Lou.

– Što bi kazao, Jerry, kada bi ti majka bila još živa? Da doznaš kako te pronašla tek sada?

Mladić problijedi i prstima nervozno zagrebe po stolu. Naposljetku podigne pogled.

– Majka mi je mrtva – reče tiho. – Otac mi je tako kazao.

Mary-Lou se nasmiješi. Osjećala se pomalo nelagodno.

– Zamisli, Jerry, da ti je majka zaista živa... Da li bi te radovalo da je vidiš?

Sada se na Jerryjevu licu opet pojavi rumenilo.

– Dakako da bi me radovalo, gospodice Morgan. Zar ozbiljno tvrdite da mi je majka živa?

– Dovest ću je, Jerry. Čeka u hotelu.

Mladić više ništa nije shvaćao.

– Poslušaj me, Jerry! Ne moraš joj se odmah baciti oko vrata. Morate se polagano naviknuti jedno na drugo. Za sve je potrebno vrijeme. Ipak joj moraš oprostiti što je otišla od tvog oca. Među odraslima se događaju mnoge stvari koje ti još ne možeš razumjeti.

Mary-Lou kimne Chetu koji ustane i izide, a uskoro se vrati s Mary Hansen.

Žena bespomoćno zastane na vratima promatrajući mladića koji je polagano ustajao.

Mary-Lou ga uhvati za ruku.

– Dodi, Jerry – reče mu tiho. – To je tvoja majka, pruži joj ruku!

Sin se približi majci koja više nije mogla suzdržavati

suze. Usne joj zadrhte... Jerry zastane pred njom, prihvati pruženu ruku i čvrsto je stisne, a onda na veliko iznenađenje svih prisutnih reče odlučnim glasom:

– Dodi, majko! Ne smijemo ostaviti gospodicu Morgan da čeka. Mnogo se trudila da sve pripremi za svečanost!

Svi opet sjednu za stol. Nakon nekog vremena Chet odjednom ustane i kucne po svojoj čaši dajući znak da želi održati zdravicu.

– Dragi Jerry, opet si slobodan. Za tebe i majku sada počinje novi život. Uvjeran sam da ćete se dobro slagati, a ja imam jedno iznenađenje. Onome tko uhvati ubojicu Harolda Lloyda pripada nagrada. Osam tisuću dolara! Ti ćeš dobiti taj novac. Već sam sve sredi. Smiješno je samo to što su zlikovci raspisali nagradu za vlastite glave!

Svi se nasmiješe, a Jerry zbunjeno pogleda majku.

Zatim ustane i Mary-Lou, pride dječaku i položi mu ruku na rame.

– I još nešto, Jerry. Upadnete li u nevolju, možete uvijek potražiti pomoć na našem ranču. To vam obećajem.

Jerry je mucao zajapurena lica:

– Želio bih vam izraziti svoju zahvalnost... Uopće ne znam... kako...

– Sve je u redu, Jerry – prekine ga Mary-Lou.

– Uvjeran sam da ćemo se opet susresti – reče dječak. – I to na ranču Skull!

KRAJ

David B. Parker

TRAŽE SE SAMO BORCI

Veliki pas je trčao na čelu male kolone, uz bok konja predvodnika, jedva izmičući oblaku prašine što ju je dizalo četrnaest konjanika u plavim uniformama, koji su jahali lakim kasom iza psa. Crna dlaka bila mu je prekrivena sivom prašinom prerije, ali glavu je držao visoko, uši načuljene. Često je pogledavao na stranu, prema svom gospodaru.

Poručnik John Leigh vrpolio se u sedlu. Skupina Indijanaca, koja se kretala usporedno s njima već čitav sat, stala je na vrhu brežuljka. Sjedeći na konjima, Indijanci su promatrali njegov vod. Leigh se obratio velikom psu:

— Nema ih više od četrdeset, Mike — rekao je. — Neće nas napasti — podigao je desnu ruku: — Kas! U kolonu po dva!

Konjanici iza njega su usporili, zbili redove i uputili se prema maloj koloni koja se polako kretala prerijom prema njima.

Leigh je vodio svoju kolonu u širokom luku a Mike je trčkario oko prednjih nogu njegova konja. Tako su stigli do generala, koji je jahao velikog vranca na čelu kolone. Leighova ruka u rukavici dotakne rub mekog vojničkog šešira u znak pozdrava.

— Poručnik Leigh se javlja na dužnost, gospodine, kao vaša pratnja. Primite pozdrav od pukovnika Chestera. Imamo tri dana jahanja do Fort Hopea.

General je salutirao. Bio je to nizak, mršav čovjek, stisnutih nošnica i bujne brade pro-

šarane sjedinama. Pratio ga je glas da je strastven borac protiv Indijanaca. Već dvije godine nakon građanskog rata taj glas se pronio kroz cijelu vojsku. Sada je bio na povratku iz Washingtona, da preuzme komandu na području Wyominga, i pridružio se skupini pionira koji su se uputili prema putu Bozeman. Prodorno je promotrio poručnika:

— Vrlo dobro, gospodine Leigh — general je govorio odsječno. Neočekivano je upitao: — Jeste li vidjeli skupinu Indijanaca na brežuljku?

— Da, gospodine.

— Trebalo je da ih se otreseste prije nego što ste mi se javili. Vaša dužnost je da zaštitite mene i ostale u ovoj koloni.

— To je mala skupina. Smatrao sam da nisu opasni, gospodine.

— Loše ste mislili, gospodine Leigh. Otresite ih se smjesta!

Leigh je okrenuo konja da svojim vojnicima izda naredenje za napad.

— Samo trenutak, gospodine Leigh! — general je govorio oštro. Pokazao je na Mikea, koji je stajao između njihova dva konja: — Što ovaj pas ovdje radi?

— To je moj pas, gospodine — odgovorio je Leigh. Mike mahne repom sluteći da je predmet razgovora. — Donio sam ga s Istoka. To je prvi alžanin na prerijama Zapada, gospodine. Naučio sam ga da me prati na zadacima — sagnuo se i tiho rekao psu: — Kruži desno, Mike!

Mike je obišao Leighov vod i zaustavio se s njegove druge strane.

— Vrlo zabavno, ali ovo nije seosko imanje, gospodine Leigh! — odsjekao je general. — Pronadite drugo mjesto za psa čim stignemo u Fort Hope! Pod mojom komandom ima mjesta samo za borce.

General je odjahao. Mike je položio prednje šape na gospodarev stremen a njuška mu je doticala Leighovu prašnu cizmu.

— Dolje, Mike! — blago mu reče Leigh. — Naredniče Creste, neka ljudi provjere oružje i konje! Napast ćemo u trku — okrenuo je konja i lako mu mamuzama dotakao slabine. — Kas-o-m!

Na komandu je vod napustio kolonu kola i otkasao naprijed. Mike je trčao za njima dok se njegov gospodar nije okrenuo i viknuo:

— Ostani tamo, Mike! Ostani!

Mike je stao kao ukopan, žalostan, a oblak prašine oko vojnika brzo je odmicao.

Indijanci su čekali na brežuljku udaljenom oko petsto metara. Kako se Leighov vod približavao, tako su i oni kretali za svojim poglavicom, prvo korakom a zatim kasom, u kojoj liniji niz padinu brežuljaka, u susret konjanicima.

Leigh je podigao lijevu ruku:

— Lijevo čelo naprijed! Kas-o-m!

Indijanci su galopom krenuli ravno prema liniji konjanika. Dvije skupine jurile su jedna prema drugoj. Indijanci su uz borbene krikove mahnito pu-

cali. Prva salva koju je ispalila konjica odjeknula je dvije sekunde prije nego što su se skupine sudarile u punoj brzini.

Mike je napeto pratio napad. Nije mogao vidjeti što se događa u gustom prašini koja je ovila nastali metež. Ali čuo je krikove Indijanaca, povike konjanika, oštre praskove pištolja i pušaka i rzanje ranjenih konja. Bacio je pogled na zaustavljenu kolonu kola, ali ga je buka bitke povukla naprijed. Potrčao je prema kovitlacu ljudi, konja, prašine i pušcanog dima.

Stigao je tamo kad su se Indijanci počeli povlačiti, slomljeni oštrom borbom konjanika veterana. Leigh je svoj vod – umanjen za tri čovjeka budući je jedan bio ubijen, a dvojici su bili ubijeni konji – poveo u potjeru. Gonili su Indijance preko ravnice dok ovi nisu zašli u šumarak na podnožju brežuljka. Leigh je zaustavio vod, postrojio ga i usmjerio natrag.

Nije vidio Mikea dok je trčao za njima u kratkoj potjeri za Indijancima. Vod se bavio dvojicom vojnika koji su ostali bez konja kad je Leigh ugledao Mikea na udaljenosti od oko sto metara, upravo u trenutku kad su Indijanci pod vodstvom poglavice izjurili iz šumarka i sručili se prema vojnicima.

Konjanici su se brzo pripremili da odbiju napad. No Indijanci su znali da ne mogu slomiti snažni otpor iskusnih boraca, premda su vojnici bili malobrojni. Odnos je bio dva prema jedan. Promijenili su pravac kretanja prije nego što

je Leigh izdao naredbu za prvu salvu. Ali Mike je bio baš na putu Indijanaca koji su galopirali izvikujući borbene poklike.

Leigh je potjerao konja i Mike ga je ugledao. Indijanci su u oštrom trku usmjerili vatru na konja i jahača koji je nesmotreno napustio svoju skupinu i jurio ravno na njih.

Leigh je u širokoj krivulji jahao u neposrednoj blizini Indijanaca. Našao se tako između psa i neprijatelja. Njegov pištolj je zapucao na Indijance udaljene jedva desetak metara. U isto vrijeme je zaustavio konja i okrenuo ga za povratak vodu.

– Mike, dodi!

Pas je zalajao samo jednom na zvuk poznatog glasa. Držao je korak s konjem svoga gospodara dok su jurili natrag. Za to vrijeme Indijanci su ponovo potražili zaklon u šumi.

Narednik Crest je salutirao kad se poručnik ponovo pridružio vodu.

– Mislim da je to zasad sve s njihove strane – rekao je mirno.

Njegovo nepomično lice nije izražavalo iznenađenje zbog ponašanja njegova pretpostavljenog i spašavanja psa.

– Postrojite vod, naredniče! Krećemo prema koloni korakom! – naredio je Leigh.

Za deset minuta, pošto joj se pridružila konjica, kolona je opet bila u pokretu. Leigh je salutirao generalu i povukao bi se iza njega da ga general nije pozvao.

– Gospodine Leigh! – generalov glas je odjeknuo tako snažno da ga je mogla čuti ci-

jela kolona. — To je bio najgluplji pothvat koji sam ikad vidio! Ako taj pas još jednom izazove i najmanju nepriliku, naredit ću da ga ustrijele, a vas ću predvesti pred vojni sud! Ponavljam svoju prijašnju naredbu, gospodine: morate ga se osloboditi čim se pruži prilika!

Kola su se škripeći kretala prema zapadu cijelo poslijepodne. Poručnik Leigh i njegovih trinaest konjanika štitili su kolonu kola i general im se više nije obraćao, osim što je ukorio vojnika koji je nesmotreno bacio zapaljenu šibicu u suhu prerijesku travu. Bio je to prvi zadatak Johna Leigha, koji je završio glasovitu vojnu školu West Point, prekasno da sudjeluje u borbama u građanskom ratu. Njegovi vojnici su znali svoj posao i izvršavali su zadatak: štitili su kolonu kola. U toj koloni što se uputila na Zapad bila su, dvadeset dva muškarca, deset žena, osmoro kola i šezdeset konja. Trebalo ih je zaštititi od iznenadnog napada. Zadatak će biti obavljen kad stignu do Fort Hopea gdje će kolonu preuzeti drugi vod.

U jednim kolima bili su vojnici artiljerci sa crvenim prugama na hlačama. U kolima se nalazio novi tip topa, koji je trebalo da pojača obranu Fort Hopea. Uz mali, teški top bilo je tu i kutija s municijom.

Mike je bio u neposrednoj blizini svoga gospodara kad god je ovaj jahao uz kolonu. A kad su konjanici izvidali okolicu, Leighova oštra zapovijed »ostani, Mike!« držala je psa uz kola.

U podne narednog dana konjanici su izvidali na udaljenosti od oko dva kilometra ispred kolone. Leighova grupa se vratila u kasu.

— Neprijateljska četa u dolasku, gospodine! Nadire najmanje tisuću ratnika. Mislim da je to glavnina njihovih snaga — raportirao je Leigh generalu.

Na generalovu licu nije zatrepio nijedan mišić.

— U redu — odgovorio je. Brzo je preletio pogledom po okolini i pokazao nalijevo, prema maloj uzvisini udaljenoj oko petsto metara. — Tamo ćemo napraviti koral, gospodine Leigh. Napravite krug promjera trideset metara! Smjestite u njega životinje uz kola! Podignite dvostruke barijade!

Leigh je skrenuo kolonu kola oštro ulijevo. Pioniri su nagurali svoje umorne konje u kas. Ali bili su tek na pol puta do odabranog obrambenog prostora kad su Indijanci iskrsnuli iza brežuljka. Kasali su u širokoj liniji prema kolima, u dvanaest redova s više od sto ratnika u prednjem redu.

General je uzviknuo:

— Utaboriti se tu!

Sam je zgrabio uzde prvog konja i natjerao ga u krug. Indijanci su potjerali konje u kas. Na čelu je jahao poglavica na velikom doratu. I dok su Indijanci jurili preko prerijske trave, oštre, visoke do koljena, Leigh je naredio svojim vojnicima da sjašu i naprave borbenu liniju ispred kola. Tri vojnika odvela su konje unutar kruga. U tom trenutku, dok su

vojnici još bili izvan dometa paljbe, dogodila se nesreća: pukla je osovina na zadnjim kolima i njihov stražnji dio pao je na tlo. Konji koji su vukli kola stali su na mjestu, pedesetak metara daleko od obrambenog kruga. Bila su to kola koja su nosila top i municiju.

Leigh je vidio kad su artiljerici iskočili iz kola i potrčali prema koralu. Kleknuo je s pištoljem u ruci uz malu skupinu svojih vojnika. Kad su se Indijanci posve približili, naredio je:

– Pali!

Oštri, precizni hici bili su ispaljeni u indijanske ratnike. Odmah zatim, s novim mecima u cijevima, vojnici su ponovo zapucali. Konji i ljudi su padali. Indijanci su zbili svoje redove. Pod novom kišom metaka i poglavica je pao s konja. Indijanci nahrupe udesno, odašiljući u prolasku strijele i metke prema koralu.

Leigh je u trku poveo svoje ljude u škrtu zaštitu koralu. Mike mu je bio za petama dok je raspoređivao vojnike na položaje iza kola i vreća pijeska bačenih na tlo da posluže kao grudobrani. Oslanjajući se na stražnji dio kola, general je sijevao očima na Indijance.

– Brzo ću se vratiti – rekao je, ne skidajući pogled sa skupine crvenokožaca. – U prvom napadu su se iznenadili. Nisu očekivali da će tako brzo naletjeti na nas. Nakon drugog napada moramo dovući naš top.

Leigh je pogledom preletio cijeli njihov slabo zaštićeni ko-

ral. Barikade su bile pojačane, žene su mirno pomagale muškarcima. Jedan ranjeni čovjek sjedio je ledima naslonjen na kotač kola, lice mu je bilo iskrivljeno od bola, ali je čvrsto držao pušku i zahtijevao da mu donesu vreću pijeska na koju bi je mogao položiti.

Leigh je pogladio psa po glavi i skrenuo pogled prema Indijancima. Bili su namazani ratničkim bojama, živopisni i zastrašujući. Na nogama su nosili mokasine a oko pasa redenike s pušćanim mecima. Iz dugih crnih kosa stršala su orlovska pera. Sjedili su mirno na konjima, bez sedala i stremena. Jedan od njih nosio je oko pasa ešarpu od crvene svile skinutu s tijela nekog od konjičkih oficira.

Novi poglavica ponovo je postrojio Indijance i uz borbeni poklik krenuo galopom. Horda je zatutnjala za njim povećavajući brzinu.

Leigh je začuo generalov snažni glas:

– Pokušat će nas pregoniti u prvom naletu. Ne mičite se dok ne izdam naredenje!

Indijanci su pucali u trku. Bila je to kiša metaka. Udarali su u drvene ograde kola u cerade kojima su bila zatkrivena. Mike se trzao na čistoke udarce u vreće pijeska.

I vojnici i civili bili su mirni, s puškama u rukama. Kad su Indijanci stigli pred koral, general je izdao naredenje za paljbu.

Precizna salva oborila je dvadesetak konja i njihovih jačaca. Prislonjen uz barikadu, Leigh je bez zastoja, promiš-

ljeno, punio i praznio pištolj. Mike je drhtao, oslanjao se na gospodarove noge, ali se više nije trzao. Trebalo je još samo malo pa da Indijanci krenu na kola, ali su ih onemogućili smrtonosni meci branitelja. Raspršeni, jurili su oko korala i pucali, ali su zbog brzine bili neprecizni.

Unatoč tome, kad su napokon otišli, Leigh je ustanovio da su branitelji pretrpjeli teške gubitke. Četiri muškarca i jedna žena bili su ubijeni, a više od desetero bilo je ranjenih. General je pozvao Leigha.

– Uskoro će nas pregaziti, gospodine Leigh – rekao je. – Moramo se dokopati topa. Povedite pet ljudi i konje i dovedite ga u koral!

Leigh je odabrao narednika Cresta i još četvoricu. Uzjahali su premorene konje.

– Ostani ovdje, Mike! – zapovjedio je psu, a zatim pojurio ispred svojih ljudi iz korala.

Indijanci su ih čekali. Znali su kakav se dragocjeni teret nalazi u kolima koja su ostala izvan korala i krenuli su da Leighu presijeku put do njih. Na pol puta Leigh je shvatio da nema izgleda da će stići do oštećenih kola. Branitelji u koralu nisu im mogli pružiti ni najmanju zaštitu jer su se kola nalazila između njih i Indijanaca.

– Natrag! – viknuo je Leigh.

Dok su se vraćali, meci su fijukali oko njih. Ipak su čitavi stigili u koral. Znoj im se slijevao niz lica. Kad su sjahali, Mike lizne ruku svoga gospodara.

– Noćas ćemo dovući top – rekao je general Leighu. – U međuvremenu ćemo Indijance paljbom držati na udaljenosti.

Indijanci su jahali oko oštećenih kola, ali neprekidna, precizna paljba sprečavala ih je da sjašu i unište top. Povukli su se i pripremili za ponovni napad na koral.

Napad je bio žestok i opet zaustavljen u posljednjem trenutku. U koralu je poginulo još dvoje, a naredniku Crestu se strijela zabila u desnu ruku. Leigh je pogladio Mikea i rekao:

– U jednom od narednih napada će nas uništiti. Oni to znaju i stoga im se ne žuri u novi nalet – ustao je, motreći Indijance. Osjetio je povjetarac na licu. Iznenada je spustio pogled i zagledao se Mikeu u oči.

– Mike! Postoji samo jedna mogućnost, a ovisi o tebi, prijatelju moj!

Izvukao je nož iz pojasa i nagnuo se nad jednu vreću pijeska. Prorezao ju je i istresao njen sadržaj na tlo. Ponovo ju je zaparao nožem, a onda grubu jutu stao uvijati, dok je nije usukao u konopac dug oko sto pedeset centimetara. Jedan njegov kraj pričvrstio je za tri metra dug štap. Uskočio je u jedna kola i izvukao drveni čep iz bačvice petroleja. Konopac je upio tekućinu. Hitro je zatim iskočio iz kola i čučnuo pred Mikea.

– Ovo je težak zadatak, Mike – prošaptao je.

Izvadio je iz naprtnjače dugu sumpornu šibicu i kresnuo je o obruč kotača na najbližim ko-

lima. Upaljenu šibicu približio je slobodnom kraju petrolejem natopljena konopca i on je platio šireći crni dim. U lijevoj ruci držao je onaj kraj štapa za koji je bio pričvršćen gorući konopac.

— Gospodine Leigh! — general je stajao iznad poručnika.

— Što to pokušavate učiniti?

— Povjetarac puše iz povoljnog pravca, gospodine generale. To nam je jedina mogućnost da se dočepamo topa.

General je pogledao Leigha, pa psa, shvaćajući plan. Nije mnogo očekivao od psa, ali ništa nije rekao.

Leigh je prislonio usne uz Mikeovo uho a desnom rukom ga je zagrljio.

— Igra užetom, Mike! — šapnuo je. — Poslušaj! — stavio je slobodni kraj štapa među Mikeove zube a gorući konopac ležao je na tlu podalje od psa. Dim prijede preko Mikeove glave, ali on je gledao u gospodara ne trepćući. Leigh se digao i pokazao na prostor između dvojih kola: — Idi, Mike! — Idi!

Pas još jednom pogleda Leigha razumijevajući hitnost zadatka. Izjuri iz koralu prema Indijancima, čvrsto držeći u zubima štap. Gorući kraj konopca vukao se po tlu iza njega.

Indijanci su vidjeli velikog psa kako trči prema njima vukući za sobom plamen, ali u prvi mah nisu shvatili namjeru koja se skrivala iza tog čudnog prizora. No kad se suha prelijska trava zapalila a povjetarac stao u njihovu pravcu raspirivati plamen, tada su shva-

tili. Urlajući, oni u prvim redovima nagnali su konje u galop.

Mike je prošao pokraj kola s topom. Nadvikujući krikove Indijanaca i prskanje metaka namijenjenih psu, poručnik John Leigh je izvikivao komande:

— Lijevo, Mike! Lijevo!

Mike je pojurio ulijevo u luku i našao se blizu Indijanaca. Iza njega je divljao požar, stvorivši praskavi plameni zid. Pas je zašao za kola s topom i izgubio se iz vidika. Leigh ga je ponovo ugledao daleko u pre-riji.

Goruća brazda stvorila je široki plameni pojas. Povjetarac je bio blag, ali je trava bila visoka i suha, pa se požar brzo širio prema Indijancima. Samo su tri Indijanca uspjela natjerati svoje konje kroz plamen: mahnito su jurili prema Mikeu.

— Dodi, Mike! Dodi!

Veliki pas čuo je gospodarov glas i potrčao prema koralu. Krvario je od metka koji ga je okrznuo. Za sobom je oko kola s topom ostavio gotovo savršen plameni polukrug. Dok se vraćao prema koralu, jedna strijela ga je pogodila u plečku i srušila ga. Prevrnuo se, ali se činilo kao da je to sastavni dio trke, jer se već u narednom trenutku digao i potrčao dalje. U tom času iskusni strijelci iz Leighova voda oborili su ona tri Indijanca. Mike je između kola uletio u korač. Leigh je vidio kako mu strijela visi iz plečke kad je, izvikujući komandu, zajedno s još desetak vojnika uzjahao i krenuo prema kolima s topom.

Pažljive ruke iščupale su strijelu iz Mikeova tijela i pas je lahtao, odviše iscrpljen da bi slijedio svoga gospodara.

Povjetarac je brzo širio požar u pravcu suprotnom koralu. Plamen se širio i prema koralu, ali mnogo sporije. Leigh i njegovi ljudi stigli su na vrijeme do kola s topom. Podigli su mali top iz ležaja, prebacili uže preko njega i odvukli ga u koral. Postavili su ga između dvojih kola i nabili ga četiri kilograma teškom kuglom. Pričekali su da se Indijanci sklone iz plamenog pojasa i pripreme za napad iz novog pravca.

Već je prvi hitac postigao cilj. Kugla je eksplodirala iznad glava Indijanaca sipajući metalne grozdove na konje i jahače. Indijanci su se pokolebali. Napad je prestao prije nego što je i počeo. Mnogi od njih već su vidjeli »pušku koja puca dva puta« i znali da se

protiv nje ne mogu boriti. Jedan Indijanac okrenuo je konja i odjurio od koralu i strašne puške. U narednom trenutku već su svi bježali.

Leigh je odvratio pogled od oblaka prašine koji se gubio u daljini i kleknuo kraj Mikea. Rana od strijele bila je bolna, ali ne i teška. Začuo je generalov glas iz neposredne blizine.

— Dobro učinjeno, gospodine Leigh. Uskoro ćemo krenuti. Podignite top na prva kola!

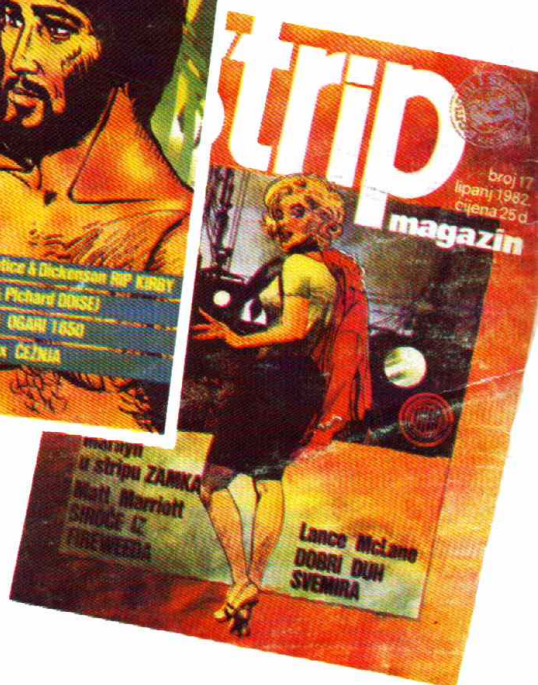
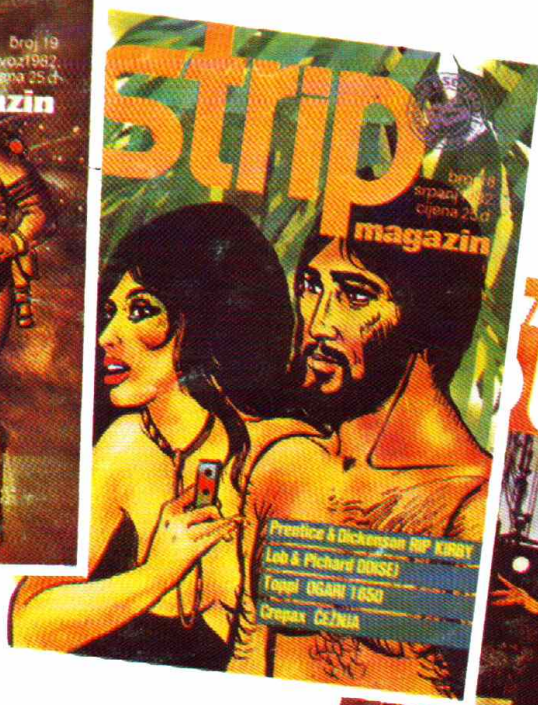
— Da, gospodine — Leigh se okrenuo da bi proslijedio naredbu, ali je general želio još nešto reći:

— Što se tiče vašeg psa, gospodine Leigh... vi se sjećate da sam rekao da su pod mojom komandom poželjni samo borci. Još tako mislim. Ali vaš pas je dokazao da je borac i ostat će na popisu vašeg voda.

KRAJ

U PRIPREMI:

**Todhunter Ballard:
PROTIV SMRTI**

Ako volite strip, onda je to

strip
magazin